

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 48(868) * MONTREAL, 1963 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 27 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Kas kaltas už Kennedy mirtį?

Kas organizavo sąmokslą

Atentatas prieš Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentą John F. Kennedy ir staigi jo mirtis nuo šūvio į galvą, sukrėtė visą pasaulį, ne tik tai visą Amerikos tautą, kuri sujaukė iki aukščiausių ribų.

KENNEDY MIRTIS — DIDELIS SMŪGIS

visam laisvajam pasauliui, nes jį buvo atkreiptas dėmesys visą pasaulio, o ypač — Vakarų pasaulio, kurio likimas glaudžiai susijęs su Jungtinių Amerikos Valstybių politika, kuriai atsidėjęs vadovavo prezidentas Kennedy.

Taikos siekimas buvo pagrindinė jo politikos gairė. Jo politika buvo nepatenkintų. Ne dėl taikos siekimo ir išlaikymo.

KARO, YPAČ ATOMINIO, NIEKAS NENORI.

Nepatenkintieji tačiau laikė, kad Kennedy ar nenorėjo, ar nepajėgė tinkamai priešintis agresijai be karo.

Kennedy asmuo buvo perdėm humaniškas.

KENNEDY HUMANISKUMAS

buvo per idealus: jis savo, kaip prezidento algą skyrė lab darybės tikslams; jis atsidėjęs siekė socialinio teisingumo; jis su žmonėmis buvo draugiškas ir paprastas; visi jo pasakymai ir visi atsakymai į spaudos žmonių paklausimus buvo pirmoje eilėje pagrįsti humanizmu, visada gera valia. Niekas nė karto nekonstatavo, kad Kennedy būtų susijaudinęs ir kam nors kerštingai atsakęs. Tuo

HUMANISKUMU PAGRIS- TA IR VISA JO TAIKOS POLITINĖ VEIKLA.

Ir todėl žmonijos, kuri jaučia ir mato jo veiklos augstą žmoniškumą, susijaudinimas dėl atentato yra visuotinis, neįskiriant net žiauriausios ir aklausias partijos, kokia yra bolševikų - komunistų.

Kaip atrodė tardymas, ŽUDIKAS YRA KOMUNISTAS.

Jis buvo pabėgęs į Rusiją, kur vedė rusę. Jis yra Fidel Castro maskvino tramplyno į Ameriką, organizacijos narys. Klausimas, kodėl Maskva jam nedavė pilietybės, dar bus išaiškintas: ar ne todėl, kad jis būtų komunistų agento Amerikoje?

Maskva paaikšino, kad girdi „komunistai nenaudoja asmeninio teroro“. Tai yra tik tai tušti žo-

džiai, nes priešingų faktų, kėlusiu versiją, per daug, kad juos reikėtų minėti. o kad jis yra Castro veiklos narys, tai tardymas rodo. Mėtydama pėdas Rusijos spauda „spėlioja“ — dešinieji gal padarė atentatą...

Oswald, tai žudiko pavardė, kaip matyti, iš anksto atentatui ruošėsi, nes žinojo, kad prezidentas atvyks į Dalas, Texas. Šautuvas, teleskopinis, nu-pirktas iš anksto; iš anksto at-sineštas į tuos namus, iš kurių ir buvo paleisti šūviai.

TAI BUVO IŠ ANKSTO APGALVOTAI PARUOŠ- TAS ATENTATAS.

Nors viceprezidentas Johnsonas (prisaikdintas JAV prezidentu po pusės valandos, mirus Kennedy) pareiškė, kad visos tardymo žinios bus praneštos vėlesniais, bet visų žinių galime gal ir nepatirti. Tardy-mas gali duoti tokių žinių, ku-rios gali toliau nuvesti, negu veda į Kubą, ir kas tada?

Dabartinė tarptautinė būse-na trapi. Kad Oswaldas krimi-nalas yra iš anksto suplanuo-tas, tai yra aišku. Bet kas jį su-planavo?

Johnsonas, naujasis JAV prezidentas, neturi geros svei-kaatos (turėjo širdies ataką) ir jam atitekusi našta yra perdi-delė.

JAV PREZIDENTAS NEPAPRASTAI SUSIRŪPINĖS.

Jis numatė posėdį su visu kabinetu, bet prieš tai tariasi su iš beveik visų valstybių su-važiavusiais vyriausybės pirmi-ninkais, prezidentais ir kara-liais, nes į Washingtoną susk-rido jų iš daugumos valstybių. Jų tarpe Prancūzijos, V. Vo-kietišios prezidentai, Anglijos min. pirm. ir princas, Belgijos ir Etiopijos karaliai ir tt.

Praityje, jeigu taip būtų at-sitikę ir būtų aišku, kad žudi-kas yra kubinės organizacijos narys, būtų tuojau pat kilęs ka-ras, bet dabartinėmis sąlygo-mis tai perdidelė rizika. Pasi-ryžusi išlaikyti taiką, neįmano-na pradėti karą. Bet jeigu vi-sai paaikšės, kad

„KUBOS ŠAŠAS“ TIKRAI IPAINIOTAS,

tai turės būti padarytos tinkamos išvados, kurios Kennedy taikos politikoje nebuvo pada-rytos ir, galimas dalykas, dėl to įvyko net ši katastrofa.

Susikomplicavo būseną to-dėl, kad žudiką Oswaldą, 24 m., pervežant į kitą kalėjimą, įvyko

ATENTATAS PRIEŠ ŽUDIKĄ.

Ir žudikas Oswaldas nušau-tas kalėjimo rūsy.

Ruby (nšteinas), 54 m., yra tas žudiko žudikas, kuris ka-lėjimo rūsy, Oswaldą išvedant iš kalėjimo, revolverio šūviu į pilvą nušovė. Jis dabar aiški-nasi, kad jis tai padaręs iš keršto Oswaldui, kam jis nužū-dė JAV prezidentą. Bet yra įta-rimas, ar tai ne to pačio są-mokslinio darbo: nušauti Oswal-dą, kad jis neišduotų žinių apie sąmokslą. Ruby yra dvie-ji Dallas naktinių klubų savi-ninkas.

KAS NAUJA KANADOJE

NETVARKA VALSTYBINI AME APARATE KANADAI KASMET KASTUOJA APIE 450 MILIJONŲ DOLERIŲ

Prieš kelius metus paaikš-ko, kad valstybinis Kanados aparatas yra per daug biurokra-tiškas, netaupus ir labai išlai-dus. Susirūpinta jis taisyti, to-bulinti. Tam tikslui buvo suda-ryta didžiulė — 300 asmenų — tyrinėjimo komisija. Dveju-s metus veikusi ši komisija, vadi-nama Karališkoji Glassco Ko-misija, konstatavo, kad valsty-binis administracinis aparatas biurokratiškas, nelankstus ir la-bai išlaidus. Glassco apskaičia-vo, kad dėl valstybinio aparato netobulumo Kanados išdas kasmet turi neproduktingų iš-laidų apie 450 mil. dolerių.

Komisija šitą viešai pareiškė, bet ligi šiol administracinio aparato tobulinimo linkme nie-ko nepadaryta, nes komisijos nutarimų vykdymas priklauso nuo to pat valstybinio aparato, kuris nelabai paiso karališko-sios komisijos nutarimų.

(AG).

Kennedy, 4-tas nužudytas JAV prezidentas, palaidotas Washingtone,

KARŽYGIŲ KAPUOSE.

Kadangi Kennedy buvo lai-vyno karninkas, savanoris, tai visos laidotuvių turėjo karines savybes: karstas buvo veža-mas baltais arkliais ant patran-kos lafjeto ir paskui karstą bu-vo vedamas jo, kaip karžygio karininko, arklys. Kapitoliuje įvyko atsisveikinimas su žuvu-siu prezidentu. Daugybė žmo-nių praėjo pro karstą. Pirmoji su vaikais atsisveikino našlė Jacqueline su vaikais ir naujas prezidentas, Johnson, kuris vienas tikrai prie karsto padė-jo vainiką, kai našlė paprašė gėlėms skirtus pinigų paskirti labdarybės tikslams.

Ir lietuviai Montrealyje, ap-gailestaudami tragišką Kenne-dy mirtį, pareiškė velionio ar-timiesiems ir JAV valstybei už uojuotą, o jų tarpe ir N. L. re-dakcija.

KITOS NAUJIENOS

— Konge suimti Sov. Rusi-jos diplomatai, nes Kongo val-džia suėmė, kad jie organi-zuoja perversmą, kaip tas bu-vo atsitikę daugely kitų valstybių.

— Irake prezidentas Aref suorganizavo naują kabinetą, kuris bando apiraminti visą kraštą, pergyvenusį neramius laikus.

— Rusai nušovė Irano lėk-tuvą, kuriame skrido žemės ūkio specialistai. Lėktuvas esąs pažeidęs Rusijos sieną. Bet nušautas Irano teritorijoje. Du žemės ūkio specialistai negyvi, lakūnas sunkiai sužeis-tas.

— Bažnyčios suvažiavimas Vatikane nutarė leisti bažny-čiose naudoti vietines kalbas mišiose, išskyrus patį jų vidu-rį. Taip gi ir kitais atvejais, vykdam sakramentus, taip pat leista naudoti vietines kalbas vieton lotynų kalbos.

— Fidel Castro valdžia ap-kaltino du kanadiečius, W. Mi-lne ir R. Lipperta, kad jie esą Kuboje ruošia perversmą.

HOMOGENINĖ AR HETE- ROGENINĖ BUS ATEITIES KANADA?

Kai prancūzai iškėlė Kana-dos ateities klausimus, yra daug pasisakymų, kokia turė-tų būti ateities Kanada: viena lytė, homogeniška, kurioje ma-žumų tautinės grupės būtų nu-tautintos ir asimiliuotos anglų arba prancūzų, arba Kanada bus daugtautiška, nesuliedinta į homogenišką kūną ir liks skir-tinių tautybių - heterogeniš-ka?

Ramūs, saikingi ir protingi žmonės sako, kad bus geriausia, jeigu Kanados žmonės bus patenkinti gyvenimu Kanadoje, kurios demokratinė sant-varka kiekvienam garantuoja visas piliečio teises.

Karštieji gi nesaikingieji bū-tinai nori tautines mažumas nu-tautinti ir sunaikinti.

Kuri nuomonė nugalės, da-bar dar neaišku. Atrodo, kad turėtų laimėti blaivus protas ir ta gera valia, kuri visus Kana-dos piliečius laiko pilnaverčiais žmonėmis, nesistengiant juos padaryti neutralia homo-geniška mase.

Ir mes visi, ką galėdami, įtaigokime, kad mums svarbu, jog Kanada ir ateityje liktų to-lerantiška, demokratiška ir bra-ngintų kiekvieną dorą ir parei-gingą savo pilietį.

PREZ. KENNEDY APIE LAISVĖS KOVĄ RYTŲ EUROPOJE

Iš Vašingtono pranešama, kad organizacijos „Radio Free Europe“ (Laisvosios Euro-pos Radijas) atstovų vaišių metu spalio 25 d. JAV prezi-dentas J. F. Kennedy pasakė kalbą. Joje jis kreipėsi į pa-vertgus rytų Europos tautas — tą kalbą Laisvosios Europos Radijas įvairiomis kalbomis jau perdavė tautos anapus geležinės uždangos.

Prezidentas nurodė: „Mes numatome, pasinaudodami vi-somis mums priemonėmis tai-kingomis priemonėmis paremti taikos stiprinimą visoje Rytų Europoje. Kai komunistinė propaganda visiškai laisvai veikia į laisvąjį pasaulį, tai tau-tos rytuose žymia dalimi neį-tengia gauti nei vakarų infor-macijos, nei vakarietiško idė-jų. Toms tautoms visipusiškai nušviečiami ne tik ideologiniai klausimai, bet ir pasaulio įvy-kiai. Mes neturime baimės ves-dami ideologinę kovą... Mažai yra kraštų pasaulyje, kur tiek būtų trokštama didesnės lais-vės, kaip Rytų Europoje. Tų kraštų paskutiniųjų įvykių rai-da yra parodžiusi, kaip tos drąsios tautos vertina laisvę. Amerikiečių vyriausybė sveiki-na kiekvieną iniciatyvą, kurią pareiškia tų kraštų vyriausy-bės ir kuri atitiktų tautų va-lią.“

Baigdamas savo kalbą prezi-dentas kvietė visus JAV pilie-čius reikiamai paremti „Ra-dio Free Europe“ atliekamą veiklos barą“. E.

KUNIGŲ DELEGACIJA IŠ LIETUVOS

atvyko į Romą, viso 7 dvasi-ninkai. Bet jos tikslas neaiš-kus: ar ji vizituos ką, ar lanky-sis pas Popiežių, ar gal daly-vaus Bažnyčios suvažiavime.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Džiaugiamės, kad NL Ma-šinų Fondo vajas neužšąla. La-bai svarbu, kad galėtume bent jį užbaigti, kas NL leidyklai suteiktų galimybę išgyti dar mašinų, kurios sudarytų spaus-tuvės darbui sąlygas. Šį kartą gauti šie įnašai:

Daugėla Jonas,

Cleveland, USA 25.00
Ship Walter,
Verdun, P. Q. 10.00

Viso gauta \$ 35.00

Nuoširdžiai dėkojame.

Mašinų F-de buvo \$12,137.00
Naujai gauta \$ 35.00
Dabar MF yra \$12,172.00
MF užplanuota 15,000.00
MF dar trūksta ... \$ 2,828.00

Būsime labai dėkingi vi-siems, kas prisidės prie NL Ma-šinų Fondo vajaus plano įvyk-dymo.
Valdyba.

NUO KAPITOLIAUS

„RAŠO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BENDRADARBIS“

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ BENDRADARBĖ PAS JAV PREZIDENTĄ IR SEKRETORIŲ

Valstybės Departamentas, News Office kasdien būna ap-žvalginis spaudos konferenci-jos vadinamos „briefings“. Į jas susirenka kasdien apie 60 Amerikos ir užsienio korespon-dentų, radio ir televizijos sto-čių atstovų gauti papildomų ži-nių ir paaikškinimų aktualiais dienos klausimais. Jų tarpe apie 15% sudaro Azijos tautų korespondentai, nemaža yra sovietinio bloko, vokiečių, pra-ncūzų ir kitų tautų korespon-dentų. Pabaltį „atstovauja“ tik jūsų (ir Eltos) korespon-dentė. Ten galima skaityti ži-nias gaunamas iš viso pasa-ulio automatiškų aparatų per 24 valandas užrašomas ant juos-tų. Be to, News Office per me-tus išleidžia apie 800 žinių biu-letinių („press releases“).

Taip pat yra ruošiamos mė-nesinės sekr. D. Rusk spaudos konferencijos, kurias gali lan-kyti Valstybės Departamento akredituoti korespondentai. Įei-nant į auditoriją visų tikrinami dokumentai. Tos konferenci-jos transliuojamos per radio ir televiziją. Paskutinė tokia kon-ferencija įvyko š. m. lapkričio mėn. 8 dieną.

Į JAV prezidento spaudos konferencijas, didžiojoje Vals-tybės Departamento auditorijo-je, susirenka keli šimtai laik-raščių, radio ir televizijos sto-čių atstovų. Įeinantieji stropiai

patikrinami. Sekr. D. Rusk ir prez. Kennedy konferencijose dalyvauja taip pat ir jūsų korespondentė. Įoje auditorijo-ja ir už stiklo langų išstatyti ra-dio ir televizijos stočių aparatai. Paskutiniąją prez. Kenne-dy konferenciją įvyko š. m. lapkričio mėn. 14 dieną.

Jūsų korespondentė buvo at-silankiusi pas naujai paskirtą Pabaltijo reikalų vedėją P. Ir-ving Schiffman. Jis pasisakė, esąs kilęs iš Lenkijos, į JAV atvykęs 1938 metais. Valsty-bės Departamento žinioje ur-ba jau 12 metų. P. Schiffman gyvai domisi Lietuvos proble-momis. Ligi šiol iš lietuvių jam teko pažinti tik Lietuvos atsto-vą p. Kajecką, prel. Balkūną ir mane. G. G. K.

BALTIEJI RŪMAI UŽTIK- RINO LIETUVIUS STUDENTUS

JAV lietuviai studentai, ruošdamiesi suvažiavimui N. Yorke lapkr. 28 d., kad būtų tikresni, užklauso prezidentą Kennedy apie Lietuvos padė-tį.

Baltieji Rūmai atsakė: JAV yra užėmusios stipraus priešini-mosi Lietuvos okupacijai po-ziciją ir jos laikosi. JAV vy-riausybė ir toliau tęs šią pasto-viai palaikomą politinę liniją Lietuvos ir kitų Baltijos vals-tybių atžvilgiu.

QUEBEC'AS PASIRYŽĘS SIEKTI SAVARANKIŠKUMO

Kvebeco savivaldybių mi-nisteris P. Laporte konferenci-joje, kurią suorganizavo Lava-lio universitetas, pareiškė, kad yra būtinos konstitucinės Ka-nados permainos, jeigu Kve-bekas pasiliks Kanados fede-racijoje. Geriausia išeitis, pa-sak Laporte, dviejų savaran-kiškų valstybių federacija — Kvebeko iš vienos pusės ir vi-sos Kanados iš kitos pusės. Jos gyventojų savarankiškų gyve-nimų ir jas jungtų tikslai: bend-ras apsigynimas, bendra vali-uta, užsienio politika ir muitai. Nacionalinės unijos lyderis Johnson laikosi tokios pat nuo-monės.

NAUJIENOS IŠ ITALIJOS

— PLB Italijos Krašto Ta-ryba išrinko naują Italijos Lie-tuvių B-nės valdybą, kurios sąstatan įeina sekantys asme-nys: prel. Vincas Mincevičius, pirm.; p. Kazimieras Lozoraitis, vicepirm. - sekr.; prof. dr. kun. Juozas Zeliauskas SDB, išdin.

Taryba išsirinko taip pat sa-vo Prezidiumą, susidedantį

KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ SVEIKINIMŲ

paprastų kortelių ir liuksusi-nių spalvotų 25 rūšių, įvai-raus brangumo, su lietuviškais įrašais galima užsisakyti „Ne-priklausomos Lietuvos“ lei-dykloje. Galime pasirinktiems sveikinimams atspausdinti spe-cialius, pagal užsakytojo pa-gaidavimą, įrašus.

Paprastų, baltų kortelių, su vokais, kaip ir pernai, 10 gražių kortelių, su paveiks-lais, ir 10 baltų, taip pat su vo-kais — 3 doleriai. Užsakyto-jams išsiunčiame paštą.

Montrealiečiai galėtų užteiti į N Lredakciją ir išsirinkti iš katalogo, o visi kiti gali sveiki-nimų užsisakyti laiškais adre-su: 7722 George Street, La Salle, P. Q.

iš: kun. dr. Povili Jatulio, pir-mininko; prof. dr. Zenono Ivinskio, vicepirm. ir kun. Audrio Bačkio, sekret.

— Japonijoje rinkimus lai-mi liberalai - demokratai.

— Erhard dvi dienas tarėsi su prez. de Gaulle, po ko pa-skelbė bendradarbiavimo pa-reiškimą.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika\$ 5.50 America & S. America\$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Objektyvių žinių iš Lietuvos atvežė

ALBINAS VEBRYS IR JURGIS VAITKEVIČIUS

Tai vyrai, apie kuriuos gali ma pasakyti, kad tai yra likimo žmonės. Jie nebuvo pasirušę pasitraukti iš „Alytaus“ tanklaivio, kuriuo jie pirkdami gėlių vandenį sausumos pakran- tėje, daugiausia Kanadoje ir už jį mokėdami grynų auksu, tiek žvejų laivams — rusų, latvių, estų ir lietuvių. Jie Lietuvos okupanto buvo labai įbauginti nesitraukti iš laivo ir nebandyti įsikišti kur nors prie- gaudos. Jie buvo įtaigojami: „Jei pabėgsite, mums jus iš- duos, o tokiu atveju tikrai vie- na išeitis: kulką ir kaktą“. Jau- ni vyrai, žinoma, mirti nenorė- jo ir sunkiai vilko vergų gyve- nimui sąlygas. Išvargę rusų ka- riuomenėje (Lietuviškasis dali- nys po Vengrijos sukilimo bu- vo likviduotas), po trejus me- tus, maitinami papuvusia vob- la, dėl ko maištavo drauge su kareiviais rusais ir kitų paverg- tų tautų kariais. Jieškodami geresnių gyvenimo sąlygų, pa- sidarė jūrininkais, ir po šešius mėnesius plaukėdavo Atlanto, Šiaurės ledinio vandens van- denimis, ir dažnai buvo Kana- dos svečiai, ypač Halifaxe.

Apie pasitraukimą tačiau tarp savęs nesikalbėdavo, nes nebuvo jokių vilčių pasitrauk- ti. Bet likimas iškrėtė pokštą. Tokia jau laisvės sąlygų savy- bė: laisvė turi savo taisykles ir tvarką, su kuo tenka skaity- tis nori ar nenori. Ir Halifaxas Vebriui su Vaitkevičium iškrė- tė pokštą tokį, kokio jie nesva- jojo ir nesitikėjo. Laisvė — magiškas žodis, ir taip abu jau nus vyrus pagavo, kad jie, rasti būdinga: paverčimas toks sunkus, kad į laisvę eina- ma besąlygiškai. „Daugumą lietuvių pasitraukę, kad tikrai galėtų“, — jie sako. Ir jie pra- siveržė į laisvę, kaip prasiver- žia vokiečiai pro Berlyno mū- ro sienas.

Šie likimo vyrai dabar jau yra išgarsėję per visą platųjį pasaulį, nes apie juos rašo vi- sa pasaulinė spauda. Rašo tą, ką jie apie Rusijos ir Lietuvos žmonių gyvenimą pasakoja, o jie pasakoja tikrai teisybę. Ir tai yra tikra, nes jų pasakoji- mas yra epiškas: jie nei giria, nei peikia sovietinės santvar- kos, nei giria nei peikia Lietu- vos okupacijos, bet jie pasako- ja faktus. Jie pasakoja, kokio se sąlygose žmonės gyvena ir kiek uždirba. Daugumas, jie sako, uždirba po 60 rublių per mėnesį, kas oficialiu kursu yra 66 doleriai už visą mėnesį dar- bo. Yra daugiau uždirbančių, bet tai jau yra sovietiniai po-

nai, bet yra ir mažiau uždir- bančių (vieno tėviškėje kalvis gauna 40 rub.). Ką už tą už- darbį galima nusipirkti? Rusiš- kos medžiagos kostiumas 150 rublių ir tai gana prastas. Pus- bačiai vidutiniškai 30 rublių. Kiaulienos kilogramas (apie 2 svarai) 3.50, jautienos 2.80, apybartės duonos 22 kapeikos. Kiaušinių, miltų krautuvėse nė- ra. Mokesčiai reikia mokėti ke- tveriopi — pajamų (pas mus income tax), profesinėms są- jungoms ir viengungio.

Nepajėgdami pragyventi iš normalaus uždarbio, visi, kas- tiktai gali, „kombinuoją“, nors tai yra žiauriai baudžia- ma, bet, nepajėgdami išsiver- sti, žmonės vis vien rizikuoja.

Iš kolūkių žmonės bėga, ypač jaunimas, nes ten gyve- nimas dar sunkesnis, negu miesto darbininkų. O miestuo- se bedarbių labai daug. Niekas bedarbiams, kaip čia yra, ne- darbo pašalpos nemoka. Sugrį- žusiems iš Sibiro paprastai dar- bo mieste nėra, todėl jie pri- versti grįžti į Sibirą.

Darbo žmonių solidarumas žymus. Prieš priespaudą ir ru- sas su lietuviu eina petys pe- tin. Visiems sovietinė santvar- ka atsibodus ligi paskutinių ri- bų, o tuo tarpu priespauda vis dar didinama. Valdžios bei partijos kova su žmonėmis te- bevedama, todėl faktinai so- vietų valdžia yra ne žmonėms, bet ji žmones panaudoja savo tikslams ir todėl darbo žmo- nių išnaudojimas privestas iki kraštutinumo.

Negalėdami kitaip išsilaiv- vinti iš sovietinės nelaisvės, žmonės labai laukė karo, ne- žiūrėdami į jo žiaurumus, ir labai nusivylė Vakarais, kai Vakarai rezignavo.

Žmonės siuntinių iš šiapus labai laukia. Kadangi vilčių ir geresnį gy- venimą žmonės nemato, tai praigia ir tą, ką turi, — to- dėl girtavimas ir samogono va- rymas nesuvaldomas, nors ba- usmės labai žiaurios ir nežmo- niškos.

Bendrai, žmonės laukia pe- rmainingų ir apie tai kalba. Labai būdinga komunistų santvarkai tai tas, kad žmonės baudžia ne tiek kalėjimu, kiek katorginiais darbais, kur nu- teistieji nereikia nei karti nei šaudyti (nors sušaudymai nū- dojami bauginimo tikslais ga- na dažnai), nes jie katargose, neturėdami nei higieniškų sąly- gų, nei minimalaus maisto, bet pastoviai kankinami neparas- tai sunkiu darbu, greit miršta.

Taip pasakoja pasitraukę iš „Alytaus“ laivo. Žinios ne- naujos, bet nuoširdžiai ir atvi- rai pasakojamos daro didelį įspūdį.

Rimtu reikalu

D. L. K. Vytauto Nepri- klausomas Klubas kas metai tu- ri savo valdomųjų organų rin- kimus, kurių metu tarpe šeri- ninkų daugiau ar mažiau per- gyvenamas „valdžios“ rinki- minis momentas, kas leidžia ne tik saipa vertinti kandida- tuojančius, bet ir nuomones apie juos pareikšti. Šitoks priešrinkiminis aptarimas yra geras reiškinys, nes vėliau iš- rinktajam, tapus pareigūnu, jau būna žinomos savo ydos sau pačiam, o gal teisingiau- sakyti; — ko iš tavęs renkan- tieji pageidauja, kokia veiki- mo linija priklauso eiti toliau.

Būti blogu pareigūnu gal ir yra lengva, bet būti geru ne- pakanka vien pačiam apie sa- ve gerai galvoti, nes visuomet nuveikti darbai lydi pareigū- ną, arba daromos iš to išva- dos.

Nors Klube rinkimai vyksta kas metai, bet paskutiniai ke- letas metų sumenkino rinkimų reikšmę, nes pirmininkas su ke- liais kitais pareigūnais likda- vo perinkti akklamacijos būdu ir klubo „valdžia“ likdavo kaip ir nepasikeitusi.

Išvadų nedarau apie praėitį, bet yra aišku, kad šių metų rin- kimai vyksta kitokiose sąlygo- se, ir aš randu reikalingą pasaky- ti, kad šiuose rinkimuose pir- mininko pasikeitimas turimo biznio leidimo atveju būtų daugiau negu klubui rizikin- gas, nes prisiečių net antrą kar- tą įsikišti jo pakeitimo ir tai vienu metu galiojimo termine, kadangi mano kandidatavi- mas į pirmininkus nustoja teis- sės būti vicepirmininku, kurio vardu ir pagal mūsų vidaus su- sitvarkymą yra gautas ir pati- taksas biznio leidimas (per- mit) iki 1964 m. gegužės mė- nesio 1 dienos.

Klubas yra išvakarėse nau- jos statybos, kuri jau buvo nu-

matyta velionies J. Džiaugio, nes tam ir žemės sklypas nu- pirtas ir projektai ruošti bu- vo pradėti, todėl neturėtų atei- ti pirmininku ar kitais pareigū- nais tokie, kurie buvo Klubu plėtimui priešingi, nes tai bū- tų visam laikui palaidotos klu- biečių viltys kada nors turėti erdvius savus namus ir biznį vi- sokeriškai išplėsti, kad divi- dendai ir pasididžiavimas prie- š svertimtaučius dar būtų didesni.

Iš klaidų žmogus mokosi, ir jeigu esame klaidų padarę praityje, tai nedarykime dab- ar, nes tik per mūsų pačių kal- tę buvo ir yra prarastas lietu- viškasis jaunimas klube, ir jei tokias klaidas neatitaisytime, bus ir mūsų Klubas mirštantis, kaip kai kurios kitos lietu- vių organizacijos.

Praeities klaidų priežastys glūdi klubiečių nevieningum- me, o jeigu paskutiniai keli metai buvo kelrodis vienybėn, tad ir pagal šį kelrodį visi be išimties privalome eiti. Tad ne- nuklyskime į klyskelius, nes la- bai greitai pasijusime per de- šimtį metų sugrįžę atgal. To- dėl ne tik negrįžkime atgal, bet ir nestovėkime vietoje, nes bent koks stabtelėjimas ir ne- prisitaikymas prie vietos ir ap- linkybių yra žala taip greitai bėgančiam žmogui gyvenim- me. Jis trumpas, tad išnaudo- kime savo metus!

Šie rinkimai tegul būna vie- ni iš reikšmingiausių Klubu at- eities istorijai, todėl skirdami jiems didesnio dėmesio, ateiki- me balsuoti visi, kad neliktų nė vieno šerinko neatlikusio klubiečių pareigos balsavi- muose š. m. gruodžio mėne- sio 1 dieną, sekmadienį po pa- šalpinės dr-jos susirinkimo, iki 5 valandos vakaro.

Pr. Paukštaitis,
1. e. pirmininko pareigas.

Lietuviai veikia visur

J. Amerikos V.

1863 METŲ SUKILIMAS LIETUVOJE

Amerikos Lietuvių Draugija minėjo 1863 metų sukilimą Lie- tuvoje. Paskaitą skaitė istori- kas Dr. K. Jurgėla, meninę da- lį atliko viešnios iš Australi- jos: solistė - dainininkė Geo- vaitė Vasiliauskienė ir pianistė D. Oldham. Viešnios buvo ap- dovanotos gėlėmis ir susirinku- sieji pavaišinti kavute.

WASHINGTONO LIETU VIŲ MOTERŲ KLUBAS

ruošia šokių vakarą su progra- ma ir įvairiom staigmenom š. m. lapkričio mėn. 23 dieną.

Prieš porą savaitių klubas išsirinco naują valdybą, į kurią įeina: B. Tautvilienė, E. Ka- činskienė, K. Žalkauskienė, G. Griniuvienė, E. Liutkienė, L. Jurkuvienė ir V. Kamantau- skienė.

VEIKIA VAIKŲ DARŽELIS

Kelios lietuvių motinos su- darė savo mažiesiems lietuviš- ką vaikų darželį, kurį veda pa- čios motinos savo namuose iš eilės suveždamos vaikučius. Darželis yra įsigijęs žaidimams ir vaikučių lavinimui reikalin- gų priemonių. Patyrę pedago- gės p. p. Janušienė ir Pajau- jienė savo žiniomis ir patari- mais mieliai padeda šiame dar- be jaunuoms motinoms. G.G.K.

Vokietija.

MIELOS SEŠES IR MIELI BROLIAI!

Vėl vieneri metai baigiasi ir vėl Kalėdų šventės tremtyje beldžiasi mums į duris. Kalė- dos yra šeimos šventė, kurią kiekvienas nori švęsti savųjų tarpe. Ir lietuviškas gimnazi- jos jaunimas grįžta kasmet Ka- lėdų atostogoms į savo šei- mas. Deja, toli gražu, ne visi mūsų mokiniai gali pasidžiaug- ti savo šeima. Tačiau ir gimna- zija, ypač visus mokslo metus drauge gyvenant, tampa tarsi didelė šeima. Todėl supran- tama, kad yra nuo gimnazijos įsisteigimo įsivyravęs gražus paprotys minėti čia, šitos šei- mos tarpe, Kristaus gimimo

K. L. B. MONTREALIO SEIMELIO RINKIMINĖS KOMISIJOS SKELBIMAS

Šiuo skelbiame, K. L. B. Montrealio Seimelio rinkimus, kurie įvyks 1963 m. gruodžio mėn. 15 d. šiose būstinėse:
a) Aušros Vartų parapijos sa- lėje, 1465 De Seve, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro ir

b) Šv. Kazimiero parapijos sa- lėje, 3426 Parthenais, nuo 9 val. ryto iki 2 val. po pietų.

Šie asmenys yra pasiūlyti kandidatais į K. L. B. Montre- alio Seimelį:

Eil. Nr.	Pavardė ir vardas	Amž.	Profesija	Adresas
1.	Adamonis Petras	38	Draud. agentas	Rosemount
2.	Alinauskas Gasparas	49	Darbininkas	Rosemount
3.	Andruskevičius Kst.	53	Darbininkas	L'Abord-a-Pou
4.	Astravas Jonas	46	Namų savinink	LaSalle
5.	Bulota Juozas	54	Inžinierius	LaSalle
6.	Černyšovas Leonas	47	Darbininkas	Verdun
7.	Dainius Eugenijus	31	Inžinierius	Rosemount
8.	Daniliauskas Vytaut.	41	Tarnautojas	Cote St. Paul
9.	Geležiūnas Silverijus	24	Tarnautojas	Ville Emard
10.	Gurčinas Ignas	41	Elektrikas	Lashine
11.	Jonelis Albertas	43	Mašinistas	Ville Emard
12.	Kibirkštis Justas	35	Inžinierius	Rosemount
13.	Kudžma Augustinas	46	Darbininkas	Rosemount
14.	Ladyga Jonas	45	Verslininkas	St. Adele
15.	Lukošius Mykolas	64	Amatininkas	Cote St. Paul
16.	Norkeliūnas Albertas	38	Draud. agentas	Rosemount
17.	Petrauskas Ignas	60	Stalius	Verdun
18.	Piečaitis Vincas	31	Inžinierius	LaSalle
19.	Piešina Alfredas	35	Tarnautojas	LaSalle
20.	Skučas Juozas	42	Verslininkas	Rosemount
21.	Toliušis Kostas	51	Darbininkas	Cote St. Paul

Balsuoti galima nedaugiau kaip už 15 kandidatų. Balsuo- ti gali visi lietuviai, ne jaunes- ni kaip 18 m. amžiaus.

Rinkikas, numatęs, kad pats asmeniškai negalės dėl ligos ar dėl kitų svarbių priežasčių at- vykti į balsavimo būstinę, ga- li balsuoti paštu. Tuo atveju, kaip galima anksčiau, prane-

ša Rinkiminei Komisijai — Br. Staškevičius, 658 — 2nd Ave., Verdun, tel. 769-1557, kad prisiųstų jam balsavimo kortelę.

Visus Montrealio apylinkės lietuvių maloniai kviečiame šiuose rinkimuose gausiai daly- vauti.

Rinkiminė Komisija.

MOKSLAS IR TECHNIKA

ATRASTA NAUJA ATOMO DALELĖ

Kalifornijos universiteto Ra- diacijos laboratorijoje atrasta nauja elementari dalelė — ome- ga - mezonas.

Naujoji dalelė atlieka svar- bų vaidmenį pagrindinių ato- mų branduolio dalių — proto- nų ir neutronų — struktūroje. Omega - Mezonas masė lygi 1540 elektrono masės. Kaip ir neutronas, jis neturi elektros krūvio.

Naujoji dalelė atrasta, pa- naudojus milžinišką greitintu- vą - Bevatroną, kuriame pro- tonai įgauna iki 6,2 milijardo elektronvoltų energijos greitį, o didžiulę, maždaug 2 m dydžio kamerą pripildytą skysto de- guonies. Šitoje kameroje bu- vo fotografuojami dalelės pėd- sakai, kurie susidarydavo tuo momentu, kai protonas ir ant- riptonas, priėję vienas prie- kito, anihiliuodavo, atseit, vie- nas kitą sunaikindavo. Kruopš- čiai tiriant šiuos pėdsakus, ir buvo surastas omega - mezo- nas.

Kad ši dalelė egzistuoja, bu- vo nustatyta prieš kelerius me- tus. Tačiau ją atrasti buvo la- bai sunku, nes ji egzistuoja la- bai trumpą laiką — vos 10-11 sekundės dalį. Iš viso buvo iš- analizuota 30 tūkst. fotono- traukų. Omega - mezonas dale- lės buvimą parodė 90 nuotrau- kų.

MUZIKALUS VIRDULYS

Stockholmo parduotuvėse pasirodė įdomi prekė — mu-

zikalus virdulys. Vandens vi- rimą lydi ne švilpesys, o nau- jausio šokio melodija. Groja į virdulio „nosį“ įdėtas muziki- nis patronas, kuris gali kartoti melodiją apie šimtą kartų. Po- to patroną reikia keisti.

TILTUI 256 METAI

Pirmieji metaliniai tiltai bu- vo statomi kalnuotose Kinijos vietovėse. Stora viela kara gra- ndinė būdavo pritvirtinama prie uolų kablais, ir ant jų tie- siamos lentelės. Toks tiltas yra likęs per gilų Tatu upės tar- pekį. Jis pastatytas 1706 m. Tai seniausias šitokio tipo til- tas pasaulyje.

POLICIJOS SUVENYRAI

Londono policija pastebė- jo, kad jos garsieji „bobai“ labai dažnai pameta savo šal- mus. Kaip paaikškėjo, policininkai juos parduoda amerikie- čiams turistams. Praktiškėji amerikiečiai suranda šiems „suvėnyrams“ tikslingą pana- dojimo būdą. Juos vartoja kaip indus, kuriuose patogų le- de laikyti viskio butelius.

KAS LABJAU MEGSTA VALERIJONUS?

Kauno zoologijos sode bu- vo atliekami bandymai su ka- čių šeimos gyvūnais, siekiant išsiaiškinti, ar visi jie vienodai mėgsta valerijonus. Didžiausią reakciją valerijonai sukėlė liūtams, leopardai ir panteros silpniai ir juos reagavo, o tig- rai ir lūšys visiškai nekreipė dė- mesio.

Pagal namų vedėjos žodžius, tas choras dainuojąs ir lietuviš- kas dainas, senas liaudies ir šiuolaikines. Populiariausios dainos — Rūta, Tėvų žėli, Atė jo bernelis. Iš naujųjų dainų labai populiari daina, tai „Gin- tarėlis“ Šal. Neries žodžiais, esą sėkmingai atliekami Kom- pozitoriaus J. Švedo ir B. Dva- riono kūriniai. Kultūros na- muose veikia ir teatrinis kolek- tyvas, statąs lietuvių pjeses, dar — Ostrovskio ar Čechovo kūrinus lietuvių kalba. Pasta- ruojų metu jau pastatyta J. Grušo pjesė „Herkus Mantas“ ir Vienuolio „Prieblandoje“. Pasirodo, kai kuriuos tautinius rūbus teatrui punskiečiai patys išsiaužia — apskrityje esą daug gerų audėjų. Šios srities tautinis kostiumas — žalias. Iš šokių punskiečiai atlieka Žilvi- tį, Suktinį, Klumpakojį ir Sa- dutę. Punkskė veikia liaudies universitetas, kur žmonės mo- kosi dvejus metus, dar veikia skaitykla ir biblioteka.

Suvalkų srity esąs popula- rus ir Vidugirio lietuvių kolek- tyvas. Kitais metais jis minės veiklos dešimtmetį. Vidugirio saviveiklininkai jau yra paruo- šę 56 vaidinimus, buvo pasiro- dę teatrinių kolektyvų festiva- lyje Varšuvoje. Kitose vietose pvz., Volynuose irgi veikia geras choras, ten per metus pa- statomos dvi naujos pjesės. Lenkų žurnalistas teigia: lietu- vių teatrinius, muzikinius ir šo- kių kolektyvus galima sutikti ir kitose vietose, pvz. Ogd- nikuose, Klevuose ir 18-je kitų Seinų apskrities (Balstogės — Bialystoko vadavija) kaimų ir miestelių, kur gyvena lietuviai. Pakeliui gali sutikti vežimą ir jame rudą skrynją. Kas joje? Tai muzikos instrumentai ar rūbai, lietuviai choristai ar vai- dintojai vyksta į švėtkas. Jie aiškina: mes vaidiname ir dai- nuojame lietuviškai, nors kiek- vienas mūsų moka puikiai len- kiškai, E.

STASIUI JURGUČIUI

mirus, mielus tautiečius, mirusiojo brolių

ALEKSANDRO IR JONO JURGUČIŲ ŠEIMAS

nuoširdžiai užjaučia

E. ir J. Kardeliai.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

KO SIEKIA JŪRŲ SKAUTIJA?

Pasirodžius spaudoje oficialiam Skautų Sąjungos vadovų bės pareiškimui, liečiančiam jūrų skautus, norėčiau nušviesti padėtį iš kitos pusės.

Jūrų skautai buvo pirmieji jaunuoliai, kurie įvertino jūros reikšmę, pirmieji išėjo į josios mėlynus plotus, ir galėjo didžiulius savo darbo pasekmes, matydami augantį sportinį ir prekybinį laivyną. Tame laivyne buvo apie 70% buvusių jūrų skautų. Ir emigracijoje jūrų skautija yra vienintelė jaunimo organizacija, kuriai rūpi jūrininkystės ir jūrinio sporto veikla.

Šiai skautų šakai Lietuvoje pagrindus padėjo broliai Julius, Kostas ir Petras Jurgėlos. Tai įvyko 1922 m. Perna jūrų skautija minėjo 40 metų su kaktį, prisimindami J. Jurgėlos (dabar gydytojas JAV) su darytą pirmąjį vienetą.

1925 m. Kauno jūrų skautai nuirklavo Nemunu ir Kuršių mariomis į Klaipėdą ir užmezgė ryšius su vietos jaunimu, kuris, susižavėjęs skautiškais idėjomis, sudarė jūrų skautų vienetą — budžius. To vieneto pirmuoju vadu buvo M. Brakas, dabartinis VLIKo narys. Lietuvos Moterų Tautiniam Laivynui Remti Draugija 1926 m. nupirko ir padovanojo Klaipėdos jūrų skautams buv. kontribandininkų motorbūrinį ku-

terį, kuriam, jį pataisius, buvo duotas vardas „Budys“.

„Budžiu“ jūrų skautai apilankė kai kuriuos Latvijos, Vokietijos, Švedijos ir Danijos uostus. Plaukiodami „Budžiu“ atliko praktišką vėlesni buriavimo sporto vadovai. Be to, tai buvo pirmas sportinis laivas, iš nešęs lietuvišką trispalvę ir Baltijos jūrą.

Nesutariant su Skautų Sąjunga, 1926 m. jūrų skautai, vadovaujami lietuviškos skautijos kūrėjo P. Jurgėlos, atsiskyrė ir sudarė Lietuvos Jūrų Skautiją, kuri 1927 m. susitarimu vėl prisijungė prie Skautų Sąjungos.

Vos praėjus porai metų po susitarimo su Skautų Sąjunga, pirmasis jūrų skautų vienetas — K. Algimanto laivas Kaune buvo išformuotas ir buvo uždrausta Kaune steigti jūrų skautus bei dėvėti jūrų skautų uniformas. Bet jūrų skautai Kaune už poros metų, nepaisant kliūčių, vėl pasirodė ir išaugo į stiprų tautą. Klaipėdoje, dėl skautų tūtininko kišimosi į jūrų skautų veiklą, senoji budžių igula pasitraukė už leisdama vietą tūtininko remiamai naujai igulai. Dėl šios igulos nepatyrimo buvo sudaužytas laivas „Budys“, buvo 3 jūrų skautai ir Klaipėdos jūrų skautai vos išsilaikė. Vėliau atsivagė įsigijo dvi lenktynes

jachtas „Budys I“ ir „Budys II“ ir su jomis sėkmingai dalyvavo eilėje regatų.

1936 m. Klaipėdoje įsteigto je buriavimo mokykloje didesnę pusę jos mokinių sudarė jūrų skautai. Jūrų skautai vidaus vandenynse sutvirtėjo, ypač Kauno jūrų skautai, kurie sudarė atskirą tautą. Studentų skautų „Mindaugo“ laivas per sitvarkė ir korporaciją „Jūra“.

Nepriklausomybės laikotarpyje jūrų skautams vadovavo jūrų karininkai P. Labanauskas, B. Kuizinas, toliau E. Tyškus, A. Plėta, A. Kanclyvius, A. Aglinskas, B. Michelevičius. Paskutiniu N. Lietuvos jūrų skautų vadu buvo inž. R. Vysockis, buvęs Klaipėdos uosto direktijos plm.

1937 m. K. Chmieliauskaitės pastangomis atėjo į talką susiorganizavusios jūrų skautės.

Netekus Klaipėdos, Šventoios uoste dar buvo suruošti dveji jūrų skautų vadams kursai ir padarytos dvi mokomosios kelionės į Liepoją ir Gotlando salą. Reikia pažymėti, kad jūrų skautams daug padėjo tuometinis vyr. skautininkas plk. J. Šarauskas. Tai buvo vadas ir bičiulis.

Karo metu jūrų skautų vadai suorganizavo ir vadovavo Vilniaus, Kauno ir Šiaulių buriuotojų klubams. Atsidūrus jūrų skautams Vokietijoje, jiems vadovavo V. Šarūnas. Persikėlus į užjūrius, vadovybę perėmė V. Petukauskas, o po jo B. Stundžia. Buvo suorganizuoti, su tuometinio vyr. skautininko prof. S. Kairio pritarimu, jūrų budžiai ir jaun. jūrų skautai. Buvo išleistas B. Stundžios paruoštas pirmas lietuvių kalba vadovėlis „Buriavimas ir jūrininkystė“.

Užjūryje teko kartą dirbti

su senų jūrininkų tautų jūrų skautais, todėl reikėjo pakelti vadų lygį ruošiant kursus ir tolimus plaukiojimus.

Ypač gražią veiklą jūrų skautai išvystė vadovaujami L. Knopfmillerio ir vėliau E. Vengausko. Buvo suruoštos dvi suaktyvinės stovyklos 35 ir 40 metų veiklai paminėti, suorganizuoti nauji vienetai, paruošta nemažai mokamosios medžiagos.

Jūrų skautijai prilygus savo sudėtimi skautų brolijai ir skautų seserijai 1962 m. Jūrų Skautijos stovykloje Custer, Mich., švenčiant Jūrų Skautijos 40-ties metų sėkmingos veiklos sukaktį, suvažiavę jūrų skautų ir skautų vadovai — padaro nutarimą ir kreipiasi į LSS vadovybę prašydami savivaldos — administracinių teisių, IV-sios šakos, tolygios L. S. Seserijai. LS Brolijai ir Akademinei Skautijos, padėties LS sąjungoje.

Prieš nusakant, kas toliau atsitiko, pažūrėkime, kas įvyko brolijoje ir seserijoje laike paskutiniojo dešimtmečio. Na, gi, LS Sąjungoje susiorganizavę akademikai skautai, nežūrė, kad akademikų skautų kaip tokių jokiose skautų organizacijose nėra, pareikalaavo savivaldos — atskiros šakos teisių. Vadovybei atsiskius šį norą patenkinti, įvyko maištas, ko pasekoje akademikai skautai buvo išmesti iš brolijos. Akademikų maištas trukėjo apie 7-nerius metus, laike kurių jiems pavyko tinkamai susiorganizuoti ir paimti LS S-gos vadovybę.

Neužilgo akademikams skautams suteikiamos atskiros LS Sąjungos šakos teisės ir padėties.

Bus daugiau.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PROFESIONALIZMAS LIETUVOJE

Daug kartų šio laikraščio puslapiuose, tvirtinome Lietuvos sportininkų profesionalizmą. Užklausti apie šiandienį sportinį gyvenimą, šią tiesą pakartojo is „Alytaus“ laivo pabėgę lietuviai jūrininkai. Ypatinai profesionalizmas yra paplitęs meisterių komandose ir Sov. Sąjungai atstovaujančiuose sportininkuose, kurie už savo pasirodymus už geležinės uždangos ir laisvojo pasaulio sportinės arenose, gauna atlyginimus ir premijas už laimėtas pirmas vietas. Tad nėra ko stebėtis, kad Sov. Sąjunga (jū tarpe ir pavergtos Lietuvos sportininkai) laimi prieš vakarų pasaulio mėgėjus įvairias varžybas, kadangi profesionalas sportininkas iš sporto gauna savo pragyvenimą, kai tuo tarpu sportininko — mėgėjo, „at sinešimas į sportą yra grynai kultūringas laisvalaikio praleidimo klausimas.“

Tenka labai apgailestauti, kad Vakarų pasaulis vis dar rodo gražius sentimentus Sov. Sąjungai. Tokiu netolimu pavyzdžiu gali būti Windsoro „Buldogs“ ledo rutulininkų pralaimėtos rungtynės Maskvoje — 4:3, 9:0 ir 8:1 prieš profesionalus žaidėjus, užmiršiant savo krašto ir tautos prestižą ir garbę, kadangi rusų laimėjimus Sov. Sąjunga „išpučia“ ir visas galimas puses, kaip ledo rutulio tėvynės — Kanados, gražių tradicijų ne tik smukimą, bet jų perėmimą į rusišką.

Nėra abejonės, kad Kana-

dos profesionalai — Toronto Maple Leafs ar Monrealio Canadiens — galėtų labai lengvai rusiškas burnas uždaryti, duodant jiems geras ledo rutulio pamokas Maskvoje. Tačiau biznierių akys toliau doierio, nieko nemato. Tiesa, jie sutinka žaisti rungtynes Maskvoje, tačiau apmokejus kanadiečiams visas išlaidas plius — duodant į kasą apie 50,000 dolerių. Bet jie užmiršta, kad valstybės vardas, tautos savigarbą, nenuperkama už jokius pinigus. Tai turi atsiminti Kanados politikai, šios valstybės varuotojai, kadangi krašto populiarumas šiandieniniam gyvenime, neskaiciuojamas pasaulyje esančiais minonieriais, bet atsiekimais kultūriniam, ekonominiam ir sportiniam gyvenime.

Šia proga, norėčiau kreiptis į KL B-nes Krašto Vaidybą, kuri turėtų paruošti plaukiojimo memorandumą Sov. Sąjungos sportinio gyvenimo klausimu ir persiųsti jį atitinkamoms įstaigoms Ottawoje. Daugumoje esame šio krašto piliečiai, vadinami save Linhuans — Canadians. Pildome ne tik savo pareigas ir uždavinius Lietuvos vadavimo reikaluose, bet taip pat atliekame jas ir Kanadoje, kaip šios valstybės piliečiai. Taigi, mums turi rūpėti šio krašto ne tik politinis, bet ir sportinis gyvenimas. Esu tikras, kad toks memorandumas rastų platų atgarsį ne tik valdžios įstaigose, bet taip pat ir Nukelta į 6-tą psl.

Gyvosios problemos ir VLIKas

2.

VLIKas savo posėdžiuose svarstė ne tik organizacinius, bet ir įvairius tautą liečiančius okupanto padarytus skaudulius. Reikėjo rasti kelių ir būdų kaip nors padėti kenčiančiai tautai. VLIKas visu griežtumu smerkė nacius už nekaltų žmonių naikinimą — VLIKui priešintis Lietuvoje nepavyko iš vietinio jaunimo sudaryti nė vieno SS dalinio. Tačiau VLIKas negalėjo ramiai žiūrėti į krašte pradėjusį siausitį sovietinį banditizmą — tad VLIKas pritarė lietuvių „savivaldai“ steigti krašte vietines karo komendantūras — šios būtytų ne tik jėga, kuri gintų gyventojus, bet ir pradat atkursi mai Lietuvos kariuomenei. Tai buvo menka pagėja, bet lietuvių tauta visvien neatsiliepė ir nacių šauksmus kurti „naują Europą“, nes gerai žinojo apie nacių planus lietuvius perkeldinti. VLIKas pasisakė prieš nacių mėginimus skelbti mobilizaciją.

VLIKui buvo aišku, kad anuometinėse okupacijos sąlygose reikia organizuoti didesnius karinius dalinius. VLIKo pritarimu gen. P. Plechavičius tarėsi su vokiečiais organizuoti lietuvišką karinį dalinį, vadinamą Vietine Rinktine. VLIKui pastačius sąlygą, kad tas dalinys negali eiti į žygį už Lietuvos teritorijos ribų, vokiečiai vėliau duotąjį žodį sulaužė, reikalavo vyrus siųsti į rytų frontą, vėliau likvidavo pačią V. Rinktinę.

Vokiečiams 1944 m. paskelbus naujus mobilizacinius reikalavimus, VLIKas ir vėl tarė NE ir savo atsakymą paskelbė pagrindžio spaudoje.

Kitas opus klausimas, kurį VLIKas nuolat svarstydavo, tai gyvoji darbo jėga — vyrai ir moterys — vokiečių gaudomi ir gabenami darbas. VLIKas išpėdavo tautą, kad savanoriškai niekas nevažiuotų, kad jaunimas nesibūriuotų ir kt. Labai opus ūkio klausimas. Vokiečių okupacinei administracijai pradėjus atidavinėti lietuvių turtą vokiečiams ir

tuo pačiu pradėjus kolonizaciją, VLIKui teko ne kartą dėl to pasisakyti.

Ryšiai su užsieniu

Nors buvo sunku palaikyti ryšius su Vakarais, tačiau VLIKui pavykdavo jo nutarimus pasiųsti į Vakarus. Atsiradus reikalui, VLIKas buvo pasiuntęs savo atstovą į Švediją. Gestapai jį suėmė, 1944 m. balandžio 30 d. buvo sumiti trys VLIKo nariai. Tad VLIKas vokiečių jau buvo susekta ir jo nariams teko slapstytis, tačiau tai ne visiems pavyko.

Suimtuosius VLIKo narius vokiečiai per daugelį kalėjimų buvo nugabėję į Bavariją, Bayreuth, kur juos išlaisvino JAV kariuomenė. Gestapai suėmus ar išblaškus pagrindinius VLIKo narius, grupės pasiskyrė naujus žmones ir VLIKo darbas nebuvo nutrauktas. Tačiau Lietuvos padėčiai darantis vis labiau beviltiška, naujieji žmonės neturėjo priemonių nuveikti ką nors reikšmingesnio. VLIKo įgaliojimai užsieniuose buvo Lietuvoje pasilikusių paskirti: prelatas M. Krupavičius, advokatas R. Skipitis ir diplomatas V. Sidziškauskas.

Sovietams vėl užėmus kraštą, VLIKo veikla nebesireikšė. Naujojo sąstato VLIKas sūksu bo išleisti dvi deklaracijas: vieną 1944 m. gegužės 25 d. ir antrą 1944 m. rugsėjo 30 d.

VLIKo kova su naujuoju priešu — sovietais

Lietuvių tautos padėtis, vėl įsibrovus bolševikams, dar labiau pasunkėjo, ir virto desperatiška. VLIKas gerai žinodamas savo tautos nusistatymą prieš bet kurį okupantą, gerai atspėdamas, kad toji okupacija gali ilgai užsitęsti, savo 1944 m. gegužės 25 d. deklaracijoje pabrėžė, kad lietuvių tauta šiai okupacijai priešins visomis savo jėgomis. Visi tie numatymai išsipildė — lietuvių tautai teko vesti atkaklią kovą ir nuostoliai žmonėmis siekė ligi pusės milijono. Antroje deklaracijoje VLIKas

kaš šaukėsi į Vakarų demokratines didžiąsias valstybes, kad jos konkrečiais žygiais priverstų Kremlį skaitytis su lietuvių tautos valia ir siekimais atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Delegatūra užsienyje

1944 m. spalio 3 d. Berlyne pirmo posėdžio buvo susirinkusi VLIKo delegatūra. Ji nutarė oficialiuose atsisaukimuose arsytis ne Delegatūros, bet VLIKo vardu, nes buvo aišku ir žinoma, kad Lietuvoje VLIKo nebėra.

Delegatūra, patyrusi, kad Gestapas siekė suaukti lietuvių konferenciją, kuri pritartų Reicho politikai ir savo autoritetu paseklbtų „mobilizaciją“, šiai akcijai pasipriešino ir tai davė teigiamų pasekų. Sovietų kariuomenei artinantis prie Berlyno, Delegatūra persikėlė į Vokietijos pietuose esantį Wuerzburgą. Karui einant prie pabaigos, 1945 m. kovo 9 d. posėdyje nusistatyta veiklą Delegatūros vardu sustabdėty ir darbą perduoti VLIKui. Šio pirmininkas Stp. Kairys, nacių persekiojamas pavarde pakeitęs į Juozą Kaminską, paleistas iš kalėjimo buvo Wuerzburgas. Kovo 14 d. įvyko baigiamasis Delegatūros posėdis.

VLIKo veikla Vakaruose.

Wuerzburgą užėmus JAV kariuomenės daliniais, vyriausioji Lietuvos politinė organizacija atsidūrė Vakarų demokratinio pasaulio orbitoje. Iš to pasaulio VLIKas tikėjosi pagalbos Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti. Tačiau Jaltos ir Teherano buvusios konferencijos temdė VLIKo laisvės lūkesčius.

1945 m. balandžio 8 d. Wuertburge įvyko pirmasis, naujos sąlygos, VLIKo posėdis, dalyvaugiant pirm. Steponui Kairiui — (Kaminskui) ir keliems naujiems žmonėms (politinių grupių paskirti nariai tebebuvo Bayreuth kalėjime). Pagrindiniai pirmojo posėdžio klausimai buvo: a) susisiekti su Lietuvos atstovais Vašingtone, Londone, Paryžiuje, Romoje, Vatikane, Montevideo ir kt. ir b) skubus memorandumo paruošimas ir įteikimas vyriausiajam sąjungininkų karinių pajėgų vadui D. D. Eisenhoweriui.

Memorandumai gen. Eisenhoweriui

Pirmuoju memorandumu ge

nerolui Eisenhoweriui VLIKas pristatė kaip vienintelę politinę ir rezistentinę Lietuvos atstovybę egzily, laisvajame pasauly. Išdėstyta ir Lietuvos byla. Keturiuose vyriausiajam vadui įteiktose memorandumuose buvo išdėstyti tremtinių ir pabėgėlių saugumo ir išsilikymo, lietuvių karių, patekusių į sąjungininkų nelaisvę klausimai ir pan.

Sovietai, pasinaudodami gerais santykiais su Vakarų sąjungininkais, Europoje rinko ne tik savo belaisvius ir piliečius, bet smarkiai agituodami terorizavo ir Lietuvos piliečius Vakaruose (jų anuomet buvo apie 70,000 — 80,000), buvo ir išdavimo aktus, visa tai vertė VLIKą kreiptis su nauju memorandumu. Prašyta, kad karinė vadovybė neleistų sovietų agentams lankytis po pabaltiečių tremtinių stovyklas, aiškinta kad lietuviai, latviai ir estai nėra Sovietų Sąjungos piliečiai.

Wuerzberge VLIKas

svarstė visą eilę gyvybinių Lietuvos ir pabėgėlių masei Vokietijoje rūpimų klausimų. Jų tarpe buvo: a) pabėgėlių masės šalpa ir jų politinė orientacija, b) reikalas atkurti Lietuvos Kaudonąjį Kryžį ir c) organizuoti bendrinę lietuvių organizaciją. VLIKas skubiai atkūrė Liet. Raud. Kryžį iš asmenų, kurių dalis buvo LRK V-bos nariais nepr. Lietuvoje. VLIKas paskyrė V-bą Lietuvos S-gai, kuri turėjo rūpintis, išskyrus šalpą, visais kitais Vokietijos lietuviams rūpimais klausimais. Vėliau, 1946 m. VLIKas parengė lietuvių bendruomenės konstituciją — ji buvo priimta 1946 m. kovo 3 — 4 d. d. Hanau įvykusiame lietuvių tremtinių suvažiavime. VLIKas paruošė LTB konstitucijos projektą, toliau svarstė Pasaulio L. Bendruomenės organizacinį planą. PLB tikslai ir uždaviniai VLIKo buvo nustatyti PLB organizacinio plano įvade, gis iš jo išsivystė lietuvių Charta, kurią VLIKas paskelbė 1949 m. birželio 14 d. Tą pačią dieną VLIKas paskelbė ir laikinuosius PLB sandarokos nuostatus, kurie sudarė teisinį pagrindą bendruomenės kurtis bei tvarkytis visuose laisvojo pasaulio kraštuose.

Išlaisvintus Bayreuth kalėjime sėdėjusius VLIKo narius,

1945 m. gegužės 8 d. įvyko VLIKo posėdis — dabar jau pradėtas naujas Lietuvos laisvinimo etapas ir imtasi kovos priemonių prieš naują Lietuvos okupantą — Sovietų Sąjungą.

Paskirus tremtinių gyvenimo reikalus pavedę tvarkyti kitoms organizacijoms, VLIKas ėmėsi svarstyti pačius svarbiausius Lietuvos valstybės klausimus.

1945 m. liepos 5 d. VLIKas

savo veiklai nubrėžė tokias gaires: 1) pradėti ruošti 1 aukos Konferencijai, 2) studijuoti Lietuvos valstybės sienas, 3) peržiūrėti savo valstybės buvusią santvarką ir parengti naują konstituciją, 4) organizuoti Lietuvai padarytų nuostonių apskaičiavimą ir 5) planuoti krašto ukio atstatymą. Šiems klausimams svarstyti, planams parnėgti buvo sudarytos atitinkamos komisijos.

Kyšium su 1945 m. Potsdamo konferencija VLIKas liepos 10 d. pasiuntė Lietuvos reikalų išsamų memorandumą JAV prezidentui ir D. Britanijos min. pirmininkas prašyti 1) nepripažinti vienasalės Kremiaus aktu padaryto Lietuvos įjungimo į Sov. S-gą, 2) pareikalauti, kad Sov. S-ga tuoju atitrauktų savo pajėgas iš Lietuvos ir lietuvių tautai leistų laisvai ir nekludomai atstatyti savo valstybės suverenines institucijas, 3) kad iki to laiko lietuvių tremtinių, pabėgėlių masę Vakaruose globali sąjungininkai ir 4) priverstų Sov. Sąjungą grąžinti į savo kraštą visus iš tremtuosius ir Sibirą lietuvius ir kad priežiūra būtų pavesta Tarptautiniam Raud. Kryžiui.

Siekiant Lietuvos bylą suintensyvinoti, buvo nutarta: ruošti masinę peticiją Popiežiui, JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos vadovams, paruošti atsisaukimus: akademikų į pasaulio aukštąsias mokyklas, studentų — į pasaulio studentų sąjungas, be to dar moterų, skautų, rašytojų, žurnalistų, Liet. Raudonojo Kryžiaus ir Lietuvos Rotary Klubų atsisaukimus.

Reikalas derinti veiklą su diplomatais

VLIKui rūpėjo derinti veiklą su laisvosios ir suvereninės Lietuvos įgaliojiminiais — diplomatais. Lietuvos atstovai buvo ir

yra Vašingtone, Londone, Paryžiuje, Vatikane, Montevideo ir Rio de Janeiro, o Lietuvos gen. konsulai — New Yorke, Čikagoje, Toronte, konsulas Bogotoje ir garbės konsulai Bostone ir Los Angeles. Atstovų ir konsulų darbus ir asmeninį sąstatą tvarko juos atstovaujantis min. Stasys Lozoraitis, toms pareigoms 1940 m. prieš Lietuvos okupaciją paskirtas tuometinio paskutinio laisvos Lietuvos užsienio reik. ministerio Juozo Urbšio.

Bendros konferencijos berne ir raryzuje

1946 m. liepos mėn. Berne, Šveicarijoje buvo susirinkę dviejų Lietuvos sektorių — valstybinio ir nacionalinio — atstovai — VLIKo darbuotojai, diplomatai, nepriklausomybės akto signatarai, b. ministrai, b. senų atstovai, partijų vadai, b. nacių karejinių bei kacetų kaimiai. Kenas uenas poseužiavusi konferencija pasiekė šiuos susitarimus: 1) sudarytas Lietuvos delegacijos 1 aukos Konferencijai branauly, 2) sutarta abu Lietuvos atstovavimo sektorius apjungti vienoje institucijoje — VLIKo vykdomojoje taryboje (užs. reik. tvarkyti buvo pakviestas min. St. Lozoraitis), V. taryba būtų reiskus kaip Lietuvos egzistinė vyriausybė (oficialiai ji nepuotų taip savęs vadinti) ir 3) sutarta VLIKą laikyti daugiaau parlamentariu ir studijų poauzio institucija, kuriai tiesiogiai priklausytų vykdomoji taryba.

1947 m. rugpj. 5 d. Paryžiuje įvyko antroji VLIKo ir diplomatų konferencija. Joje svarstyta: kovos už Lietuvos išlaisvinimą organizacija, politiniai diplomatiniai akcija, informacinė — propagandinė veikla, tremtinių bei jų įkurdinimo reikalai ir tarptautinio potencialo išlaikymas, politinės ir tautinės veiklos finansavimo klausimai. Pagrindinių nutarimų nedaryta. Lietuvos laisvini mo organizacija liko tokia pati. Tuo metu (1947) jau pradedėjus tremtinių emigravimui pastoviai kurdintis ir įvairius kraštus, konferencijai ypatingai rūpėjo: kad lietuviai neišsisklaidytų smulkios grupėmis mažai civilizuotose kraštuose ir kad emigruotų į kraštus, kuriuose esama iš seniau įsikūrusių ir kad išlaikytų tautinius savumus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ AUSTRALIJOJE

Lapkričio 9 d. Australijoje, Newcastle mieste įvyko trečioji iš eilės N. S. W. lietuvių dainų šventė. Dalyvavo Newcastle lietuvių choras ir Sydney „Dainos“ choras. Choras vadovavo dirigentai St. Žukas ir K. Kavaliauskas. Negausiam Newcastle lietuvių telkinį ypač gyvai vystoma kultūrinė veikla. E.

DAIL. H. ŠALKAUSKO LAIMĖJIMAI

Spalio m. pradžioje Sydneyje, Australijoje, surengtoje konkursinėje Waratah parodoje aukščiausią premiją laimėjo žinomas lietuvių dailininkas Henrikas Šalkauskas už parodoje išstatytą grafikos kūrinių „Serigraph“. Ta proga Sydney dienraštis „Daily Mirror“ spalio 9 d. įdėjo dail. Šalkausko atvaizdą ir premiją laimėjusį kūrinių. Dail. Šalkauskas premiją nesenai laimėjo ir Mosman savivaldybės dailės parodoje (už akvarelę). Minėtoje Waratah parodoje dar premijas laimėjo lietuvių dail. Eva Kubbos (už akvarelinį darbą) ir Nina Meškėnaitė (už aliejinį darbą). Spalio 17 d. Sydneyje atidarytas modernus Menzies viešbutis — jis turės 22 H. Šalkausko ir 10 Evos Kubbos darbus. E.

LIET. K. RADIO VALANDĖLIŲ MADRIDE LAIKAS

Nuo lapkr. m. ir toliau kiek viena lietuvių k. programa 31 m. banga perduodama 21,35 val. Lietuvos laiku 19,35 v. vid. Europos laiku). Įvedami pakeitimai tą programą kartojant: rytą 8,25 val. Lietuvos laiku (6,25 v.) ji kartojama 49 m. banga, o 17,40 val. Lietuvos laiku (15,40 val. vid. Europos laiku) kartojama 42 m. banga. E.

VILNIAUS DRAMOS TEATRE

ruošiamasi pastatyti naują A. Gričiaus komediją „Buvo buvo — kaip nebuvo“. Panevėžio dramos teatras pastatė G. Hauptmano dramą „Vieniši žmonės“ — šią dramą J. Milinis norėjęs pastatyti nacių okupacijos metu, tačiau cenzūra uždraudė. ● V. Krėvės apysakos angliškai išleidžia Manyland Book leidykla.

PLB SEIMO MENO PARODOJE,

kaip praneša Meno parodos ruošimo atstovai, Skulptorė El. Docienė, didžiausią lankytojų, kurių buvo 160,000, dėmesį atkreipė dailininkai Kasiulis, gyvenęs Paryžiuje ir V. Remeika, gyvenęs Montrealy. Apie juos daugiausiai teirautasi telefonu ir visi jų darbai parduoti.

Daroma tokia, nors ir ne ga rantuota, išvada, kad publika jau nustojo domėtis abstrakčiuoju menu ir ieško ko nors, kur ką nors gali atpažinti.

DAILĖS PARODĄ APLANKĖ 160,000 ASMENŲ

II Pasaulio Lietuvių Kongreso Dailės Parodą uždarius iš O'Keefe Centro direktoriaus Hugh P. Walker gautas sekančio turinio padėkos laiškas:

„O'Keefe Centras buvo pagerbtas (honoured by) šia lietuvių meno paroda. Turėjo daugybę palankių atsiliepimų iš teatro lankytojų. Mes dėkojame už sutikimą šią parodą prateisti ilgiau negu buvo numatyta. Taip pat tikime, kad Jums ir dailininkams bus įdomu žinoti, kad parodą aplankė apie 160,000 žmonių, kurie buvo teatro spektakliuose. Prašome išreikšti mūsų nuoširdžią padėką visiems prisidėjusiems prie šios parodos“.

Parodos rengimo komitetas dėkoja visiems dailininkams, dalyvavusiems parodoje, o taip pat pp. Gruodžiams, Sun gailams ir Valiams už paskolinimą parodai paveikslų iš savo rinkinių. Parduoti dail. V. Kasiulio ir dail. V. Remeikos darbai.

El. Docienė,

Parodos Komiteto sekretorė.

NAUJA MENO KRYPTIS

Paryžiuje, didžiausiam dabar meno katilė, plačiai kalbama apie meno kryptį — „naujos figūracijos“ kryptį, kuri išsivysto iš abstraktizmo ir naujojo realizmo (neorealizmo) kryptų susidūrimo. Naujos krypties linkmė: naujo daikto įsivaizdavimas einant iš tapybos formą, o ne iš formos į tapybą.

● „Alfa ir Omega“ — tai paskutiniai M. Vaitkaus eilėraščiai, leidžiami jo 80 m. sukaktuvėms paminėti.

PUIKUS KONCERTAS

JONAS VAZNELIS DAINUOJA

Taip galima pasakyti apie solistą Joną Vaznelį, kurio koncertą pirmą kartą turėjome Montrealy. Aušros Vartų pa-

LIETUVIAI MENININKAI,

sol. E. Saulevičiūtė, bar. V. Daunoras, vargonininkas L. Digrys, baletas sol. G. Sabaliauskaitė, H. Banys, styginis kvartetas ir kt., iš viso 10 asm. — lapkr. 5—15 d. su koncertais pasirodo Suomijoje ryšium su rengiamu suomių - sovių „draugystės mėnesiu“. Helsinkyje lietuvių koncertavimą lapkr. 5 d., vėliau dar 8 vietovėse. Tuo pačiu metu laukta atvykstant ir latvių operos dainininkų grupės. Kadangi lapkr. 24 d. skirta suomių ir sovietų jaunimo „draugystei“, tai, pagal Eltos Švedijos bendradarbių, galimas dalykas, jog Suomijoje dar gali pasirodyti ir Pabaltijo kraštų jaunimo atstovai. E.

● Landsbergis Alg. surengė Londone leidžiamo „Arena“ žurnalo nr., kuriame įdėtas K. Ostrausko veikalas „Pykė“.

● V. Banaičio rūpesčiu Braunšveige surengtas Pabaltijo kamerinės muzikos koncertas.

● Lapkričio m. pradžioje Estijoje, Taline atidaryta Lietuvos grafikos paroda — dalyvauja 35 dailininkai su apie 250 darbų.

● Spalio m. Panevėžyje atidaryta Vak. Europos graviūros ir litografijos paroda — eksponatai paimti iš Vilniaus dailės muziejaus fondų.

● Čikagos dailininkai su svečiais iš Paryžiaus, dail. P. Gailium, turėjo įdomų meno klaušimais simpoziumą.

rapija, darydama metinį parengimą, ji padarė tikrai kultūringą ir tuo patenkino visus gausiai susirinkusius į koncertą-vakara.

Joną Vaznelį teko girdėti Lietuvių Dienos koncerte Windsor. Ten jis turėjo ribotą programą, bet ir tose ribose pasirodė rimtu solistu menininku. Šiame koncerte, nors jis nebuvo reklamuojamas kaip jo rečitalis, J. Vaznelis pasirodė, galima sakyti, visa savo balso ir sugebėjimų skale, todėl apie jį galima jau tvirčiau pasakyti ir teigti.

Siame koncerte J. Vaznelis parodė visą savo balso apimtį ir dainavimo savybes.

Pirma, kas ryškėja jo dainavime, tai balso skalė. J. Vaznelis turi plačią skalę — nuo aukštųjų iki žemųjų imamai. Lengvai jis išdainuoja aukštas gaidas, bet turi ir labai žemas gaidas. Kaip kolaratūra efektuoja aukštomis gaidomis, taip bosas žemomis, ir Vaznelis koncerte tikrai imponavo žemomis gaidomis. Ant ra, ryški gera mokykla, nes balso pastatymas natūralus ir išlygintas perdėm. (Gal reikėtų pamažinti aukštųjų gaidų dengimą ir paryškinti dikciją). Trečia, turi gerą sugebėjimą, nes be gero balso ir visų kitų gerų savybių reikia dar ir „Dievo dovanos“: geras menininkas turi turėti gyvą jausmą ir sugebėjimą klausovui pa-veikti jausmus, „ieiti į širdį“.

Ir čia ypač tenka pasidžiaugti, kad J. Vaznelis turi menininko prigimtį: jautrią intenciją ir meniškai aštrų protą. Jis ne tik moka valdyti balsą, bet ir gerai supranta, ko menininkas dainavimui reikia. Štai kodėl netenka detališkai aptarti kiekvieno jo dainuoto dalyko, nes visi jie buvo išpildyti tinkama kiekvienam interpreta cija.

Taigi, Jono Vaznelio asmeny turime puikų solistą — gražaus balso, geros mokyklos ir meniškai asmenybės, o ir artistui tinkamą išvaizdą.

Galima pastebėti, kad jis, kaip palyginti dar jaunas solistas, yra santūrus ir atsargus, ir tai yra gera savybė. Bet tas rodo, kad jis išaugo dar į didesnius solistus. Nenuostabu, kad po Don Bazilio arijos (iš operos „Sevilijos kirpėjo“) b. Lietuvos operos Rozina — E. Kardelienė, solistą J. Vaznelį

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

BEVILTISKOS PASTANGOS

Kartą naktį į O. Balzako butą įsibrovė vagis. Girdėdamas lygų miegančio kvėpavimą, jis drąsiai priartino prie rašojo stalo ir ėmė atrakinėti stalčius. Staiga garsus juokas nutraukė įsibrovėlio darbą. Nu galėjęs išgąsti, vagis neištvėrė — paklausė.

— Kodėl jūs juokiatės?

— Mielasis, užtenka tik pagalvoti, kiek jums reikia įdėti darbo ir patirti baimės, tikintis rasti pinigų naktį, kai teisėtas savininkas neranda jų net ir dieną.

pasveikino, publikai karštai pritariant) kaip puikų solistą, kuris esant laisvai Lietuvai būtų vienas iš pirmaujančių bosų ir „būtų toks laimingas, kaip ir ji buvo“.

Labai logiška buvo, kad A. V. Klebonas T. K. Pečkys dėkojo ir sol. Jonui Vazneliui ir akomponiatoriui Miss M. Clut-terbuck už puikų koncertą.

Lapkričio 16 dienos AV koncertas - vakaras tikrai vertas nuoširdaus pagyrimo, kaip aukšto lygio kultūrinis parengimas.

J. Kardelis.

PASIRODĖ STUDENTŲ GAIRĖS

Tai jau 40 nr. Tas rodo, kad lietuvių studentai pajudė jo iš inertinės padėties. Jie ruošia suvažiavimą New York'e; jie leidžia „Studentų Gaires“; jie mezga ryšius su Kanados studentais. Tai jau gerai. S. G. adresas: red. R. Griškėlis, 8485 Dixie Lane, Dearborn Hts, Mich. 48127, USA; adm. A. Jokubaitis, 17166 Free-land, Detroit, Mich., U. S. A.

BIBLIOGRAFINĖS ŽINIOS

Lietuvių Tautosakos APYBRAIŽA

(Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institutas). Vilnius, 1963. 474 psl. Redakcinė kolegija: K. Grigas, Amb. Jonynas, K. Korsakas, L. Sauka, Nukelta į 5-tą psl.

NEPRISIMENU PAVARDĖS

Tomas Manas apsilankė kartą mokykloje. Mokytojas pristatė rašytojui gabiausią mokinį ir paprašė paklausti jį.

— Kokius žymiausius pasaulio rašytojus žinai? — paklausė Manas.

— Homerą, Vergilijų, Dante, Šekspyrą ir... jus, tik neprisimenu jūsų pavardės.

DAUG PAŽISTAMŲ

Kartą jaunas kompozitorius atnešė Rosiniui rankraštį ir ėmė skambinti siavo kūrinių. Rosinis, klausydamas, nuolat nusiimdavo skrybėlę ir vėl užsidėdavo. Jaunasis kompozitorius nustebęs paklausė Rosinį, ar čia neperdaug šilta.

— Ne, — atsakė Rosinis, — bet aš esu įpratęs nusiimti skrybėlę, kai sutinku savo pažįstamus. O jų tiek daug jūsų kūrinyje, kad aš turiu be perstojo linkioti.

VEŽIKAS - DETEKTYVAS

Kartą Paryžiuje vežikas iškrėtė pokštą Konanui Doiliui, žinomajam „Šerloko Holmsno nuotykių“ autoriui.

Vežikas nugabeno rašytoją nuo stoties iki viešbučio ir, imdamas užmokestį, pasakė:

— Mersi ponas Doili.

— Iš kur jūs žinote mano pavardę? — paklausė nustebęs rašytojas.

— Matote, pone, aš skaičiau laikraščiuose, kad jūs atvykstate iš Pietų Prancūzijos ir Paryžių. Jūsų išorė rodo, kad esate anglas. Jūsų plaukai, kas nesunku nustatyti, buvo nesenai kirpti Prancūzijos pietuose. Aš sudėjau visus šiuos požymius ir iš karto atpažinau, kad tai jūs.

— Tai nuostabu. Ir jūs neturėjote jokių kitų duomenų?

— Jokių! Žinoma, neskaityt, kad jūsų pavardė buvo užrašyta ant lagamino.

DIPLOMATAS IR BATAI

Užsienio diplomatas užklupo Linkolną bevalantį batus.

— Ką prezidentė, ar jūs valote savo batus?

— Taip, — atsakė Linkolnas, — o kieno batus jūs valote?

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

4.

Tuomet Lauritėnas netgi slapčiausiame širdies kėmpelyje nesuabejojo savo pažadu. Būtų Aldona pakvietus tuojau pat važiuoti drauge, — vargu ar būtų jis susvyravęs. Už jį atsakinėjo kažkas kitas, visiškai nepriklausomas nuo jo valios. Jis ir į žvejų kaimelį rytiniu autobusu grįžo lyg sapnuodamas, kupinas per kraštus to paties palaimingo jausmo. Ir pakėlęs medžiai jam tada atrodė pasipuošę nauju, kažkokiu šventišku rūbu, ir dangus neįprastai giedras, ir kelevių veidai — šviesūs, gražūs, laimingi.

Grįžęs namo neskubėjo prigulti.

„Kas gi man atsitiko?“ — kelis kartus nusistebėjo jis.

Užmigo, matydamas tolstantį kelią, kuriame stovėjo Aldona ir mojavono nosinaite...

Rytas protingesnis už vakarą.

Žodžiai, nudžiuginę savo pirmąpradžių skambesiu, dabar nebeteko savo žavumo.

O apsispręsti — reikėjo.

Prisiminus susitikimą, netikėtą pažintį, naktį, praleistą drauge belaukiant kėlo — krūtinėje kažkas skaudžiai suspurdėjo. Mintyse šmėkščiojo tai liaunutė dainininkės figūra kopų fone, tai jos pilkos mįslingos akys, tai vėl suskambėdavo balso intonacijos — jaudinančios, kupinos subtilių niuansų.

Paulius net nebandė nustatyti ribos tarp realios tikrovės ir to, ką kūrė jo sudirgusi fantazija. Realioji tikrovė buvo pati situacija, vedanti mąstyti, ieškoti išeities, apsispręsti. Šeima, namai. Apie juos irgi neišvengiamai teko galvoti. Juk visa tai, kaip bebūtų, — vienišas atostogų epizodas. Išpušingasis, jaudinantis, bet vis dėlto — epizodas, nuotykiškas. Kaip reikėtų paaiškinti namiškiams tokį staigų persikėlimą iš Žvejų kaimelio į Pajūrį? Apeiti tylosmis? Išsiskubinti? Meluoti?

Koktu, niekinga.

Vadinasi, liktis čia? Pamišti viską?

Su šia mintimi jam rodė dar sunkiau susitaikyti... Lauritėnas išgėrė stiklą arbatos ir išsiūsojęs į kopas.

Gatvėlė, vedanti prie marių, neturėjo aiškios pabaigos. Vos praėjęs maldais dengtą pirkį, Paulius staiga pasijuto vėl visiškai vienas. Iš kairės plytėjo žydras marių veidrodėlis. Horizonto dūlavo keletas taškelio — matyt, iš naktinės žūklės grįžo žvejai. Kiek dešiniau — nereikėjo net pasukti galvos — driekėsi siaura kranto lyguma ir nuožulniai kylančios smėlio kopos.

Saulė vis dar sparčiai kilo aukštyn. Šiluma maloniai kuto sprendą, pečius. Tik melsvi kopų šešėliai bedvelkė praėjusios nakties vėsa.

Jis nusiavė batus, sumezgė jų raiščius ir, persimetęs per petį, basas patraukė prie kopų. Vienišos, jau baigiamos užpustyti pėdos vedė į tolumą. Kieno jos? Gal paties Lauritėno. Jis ne kartą iš čia pradėjo savo rytmetinį žygį.

Sekdamas išmintomis pėdomis, Paulius pamažu ėmė kopti į artimiausią kalvos viršūnę.

Aplink — visiškai tylu. Ir smėlis nesugirgžda po kojomis. Sustingęs šioje tyloje, gali išgirsti nebent savo širdies plakimą.

Kuopos viršūnėje architektas sustojo, pažvelgė atgal. Da bar po jo kojomis gulėjo bemaž visos pušimis apsismaigstęs Žvejų kaimelis: ir balta senovinė bažnytelė su ilgu smailiu bokštu, dviaukštė mokykla, ir asfaltuota gatvė, ir prieplauka su manevruojančiais kateriais.

Vėl gerą valandą žingsniavo jis vėjo nuglaistytu smėliu. Pagaliau užtikto nežymų taką, vedantį vakarų kryptimi.

Rodė, kad alpie šiluma alsuoja pats smėlis, netgi viksnai, sudiržusių pušaičių krūmai. Lauritėnas nusiviko sudrėkusius marškinius. Atidžiai išsiklausė. Kopų krūmuose dirptelėjo nematomas paukštukas. Pagaliau klausą pasiekė silpnas jūros ošimas. Jis nuėjo į tą pusę ir, susiradęs aikštelę, vėsinamą pro tarpkopes prasigaunančio vėjukščio, išsikūrė.

Anksčiau, mėgaudamasis tyla ir ramybe, jis būtų leidęs mintims laisvai plūduriuoti, prie nieko ilgiau neapsistodamas, neišsigilindamas. Dabar tai pati tyla minčių malūną vertė dirbti intensyviai, be sustojimo.

Vaikystė. Mokykla. Dailės institutas...

Skurdūs studentiški pietūs pirmaisiais pokario metais ir jaunuoliškos svajonės, drąsūs polėkiai. Draugystė su Ele, vėliau tapusia jo žmona. Mažas kambarykštis pas privatnininką. Spūstis, nemigo naktys, gimus pirmajai dukrelei...

Ne, ne taip jau paprasta buvo visa tai.

Ir diplomatas, ir architektūros mokslų kandidato disertacija, apginta Leningrade, — daugiau, negu keliolapiai ir savysmas...

Jau pirmuosiose instituto kursuose Lauritėną domino modernioji architektūra. Du ar trys dėstytojai, savo metu stutovę gyvenimą. Ypač diplomatas. Iš pradžių Paulius žiūrėjo į jį tarsi į obligaciją, kuriai niekad nelemta būti padengtai. Kas dėl to kaltas? Niekas. Neišvengiamas vartybių perkainavimas. Vakaraus, buvo jam neginšijami autoritetai. Žavėjo Karbiuzjė, Tauto, Markelijaus mokyklos. Audringi ginčai auditorijoje. Iš kažkur atsiradę ir keliauja iš rankų į rankas užsienietiški žurnalai. Diskusijos su katedros vadovais, gynybais oficialiąją kryptį architektūroje...

Ir staiga — tarsi sniego grūtiš kalnuose. Suėmė keletą dėstytojų, studentų. Sklidomai, kad fakultete susektų pagrindinė organizacija. Vieną popietę ir Lauritėną pakvietė iš auditorijos. Kariškos išvaizdos vyriškis su tamsiai mėlyna skrybėle nulydėjo jį koridoriais ir paslaugiai atidarė kieme

„viliuko“ duris. Valstybės saugumo ministerijoje Paulių išlaikė nepilną parą. Slėpti Lauritėnas neturėjo ko, tik ilgai nesuparato, kodėl tai, ką jis laikė normaliu instituto gyvenimu, tirdytojas vadino nacionalistiniu pogrindžiu. Saugume jam priminė brolių, prieš metus žuvusių nuo bandito kulkos. Gėdino ir barė. Išleido jau atstant. Komjaunimo komitetas apsiriboję griežtų įspėjimų — už kelaiklūpščiavimą prieš Vakarus ir budrumo stoką...

Tai buvo pirmoji rimta pamoka jo gyvenime. Paulius po jos tarsi susigūžė savyje, daugiau nebesileido į atvirus ginčus. Duag darbo. Mastė. Ir apie savo vietą klasių kovoje, ir apskritai apie gyvenimą. Tik estetiniu požiūriu vis dar neatsisakė. Įpusėjęs diplominį, kai jį iškvietė dekanas, Lauritėnas vėl pabandė apginti tai, kuo tikėjo. Pauliui tiesiai sakė: „Nepraeisi!“ Ir priminė aną, savo metu plačiai nuskambėjusią, bylą. Tai buvo panašu į išpėjimą, kad gali tekti iš viso atsisveikinti su institutu.

Pergyveno. Krimtosi. Galvojo net pats savo valia mesti studijas ir eiti kur nors į fabriką paprastu braižytoju. Jau buvo vedęs. Reikėjo pagalvoti ir apie šeimą. Braižytojas, tegul aukštos kvalifikacijos — keturi šimtai rublių... Pagaliau suplėšė diplominio darbo eskizus, ir viską pradėjo iš naujo. Pusantro mėnesio bemiegių naktų... Apgynė puikiai. Katedra jį už tai įvertino ir rekomendavo aspirantūrai. Leningrade jis išties susidomėjo klasika, netgi savotiškai pamilo ją. Atidžiai klausė estitos kursą. Ir nuoskaudos jausmas, kurį Lauritėnas išsinešė iš instituto, palaipsniui blėso.

Vėliau gyvenimas ėmė srūti vis platėjančia tėkme. Tiesa, Elė, studijavusi grafiką, turėjo pasitraukti, nebaigus aštunto semestro. Ji vis dar vylėsi, paaugus dukroms, grįžti į institutą. Paulius neįtardė didelio pritarimo jos lūkesčiams. Du vaikai, visi kiti šeimos ir buities reikalai — argi tai nepakankamas į veiklos ratas? Nebuvo pagaliau ir materialinių sumetimų. Dabar jis vis dažniau vadovavo architektų grupėms, ruošiančioms unikalinių pastatų projektus. Atlyginimas, nuolatinės premijos. Ateity buvo galima galvoti ir apie lengvąją mašiną. Instituto vadovai pasitikėjo juo ir vertino. Skirtingai nuo daugelio bendrakursių, Lauritėnas nesidairė į šalis ir nesiveržė į naujoves. Karšti draugų ginčai dėl stiliaus, senamiesčio užstatymo, naujų miesto rajonų perspektyvinių planų, neretai pereina į konfliktus su vadovybe, jam dabar atrodė tuščias ir nereikalingas maivymasis. Darbo buvo begalės, dirbti reikėjo, ir jis dirbo nuoširdžiai, sąžiningai, išsiklausydamas ir vyresniųjų pastabas, patarimus. Projektas sostinės geležinkelio stočiai, ryšininkų gyvenamasis namas, dar keletas administracinių pastatų jo vardą darė gana plačiai žinomą. Nesenai, ruošiant stambaus pastato projektą, pareiškė norą dirbti jo grupėje miesto vyriausiosios architektas. Tai, be abejoj, buvo taip pat rimtas pripažinimas, ir Paulius nieko kito netroško, kaip tik pateisinti jį.

Bus daugiau.

BŪKIME SVEIKI

KAS YRA LEUKOZĖ, ARBA SUSIRGIMAS, PRIIMTAS VADINTI KRAUJO VĖŽIU?

Žmogaus kraują gamina iš-tisa kraujo gamybos organų sistema. Tai kaulų čiulpai, limfinės liaukos, blužnis. Šiuose organuose gaminami vadinamieji forminiai kraujo elementai, kurie kartu su skystąja kraujo dalimi — plazma sudaro pilnavertį kraują. Plazma sudaro 53—58%, o joje suspenduoti kraujo kūneliai 42—47% kraujo masės.

Pagrindiniai forminiai elementai yra šie: eritrocitai — raudonieji kraujo kūneliai, kurių spalva priklauso nuo dažo medžiagos — hemoglobino; leukocitai — baltieji kūneliai ir trombocitai — kraujo plokštelės.

Visi šie kraujo elementai atlieka žmogaus organizmui reikalingą darbą. Eritrocitai yra deguonies išnešiojantys, nes jų dažo medžiaga turi savybę plaučiuose prisigerti deguonies ir atiduoti ją audiniams. Leukocitai dalyvauja medžiagų apykaitoje, virškinime, turi svarbią reikšmę kovojant su infekcijomis bei organizmo atsparumo infekcijoms sudaryme. Gyvenime dažnai tenka stebėti, kai, esant užterštai žaizdai ar išbėrimui, tuoj didėja aplinkinės limfinės liaukos, sudarydamos barjerą infekcijai plisti. Kraujo plokštelės, arba trombocitai, turi savybę medžiagos, nulemiančios kraujo krešėjimą, kas ypač svarbu įvairių sužeidimų, suspaudimų bei sumušimų atvejais.

Visus forminius elementus kraujo gamybos organai gamina nuolat. Atgyvenę elementai žūva. Kiekvienas šis kraujo kūnelis praeina visą eilę vystymosi stadijų, tik galutinai subrendęs, patenka į kraujagysles — periferinį kraują.

Sisteminiai kraujodaros organų susirgimai ir vadinami kraujo ligomis. Kraujodaros organų susirgimai gali pasireikšti jų funkcijos sustiprėjimu, susilpnėjimu arba iškreipimu. Nuo to priklauso ligos eiga ir jos pavadinimas.

Šių susirgimų priežastys iki šiol nėra tiksliai išaiškintos. Yra aišku, kad jiems atsirasti daug reikšmės turi įvairūs kraujodaros organų sutrikimai. Pavyzdžiui, dažnai nukraujuoja, sustiprėja kaulų čiulpų funkcijos susilpnėjimui arba iš-

krypimui turi organizmo veikimas įvairiais bakterijų nuodais, nuodingomis cheminėmis medžiagomis (benzolas, gyvsidabris, švinas, rentgenų ir radijo spinduliai). Įrodyta, kad neigiamai kraujodarą gali veikti ir kai kurie vaistai. Todėl šis temingai vartojant vienus ar kitus vaistus, visuomet reikia tartis su gydytojais.

Tačiau daugelio kraujodaros organų susirgimų atvejais kenksmingo poveikio organizmui išaiškinti nepavyksta ir susirgimų priežastis lieka neišaiškinta.

Visi kraujodaros organų susirgimai pasireiškia dideliu bendru silpnėjimu, ligonio išblyškimu, bejėgiškumu. Kai kurių iš šių susirgimų metu padidėja limfinės liaukos, blužnis, jėklos, dažnai teka kraujas iš nosies, vidaus organų. Sutrikus kraujodaros organams, atitinkamai pakinta kraujas. Leukozės, arba vadinamojo kraujo vėžio, atvejais į periferinį kraują patenka jauni, nesubrendę, įvairių išsivystymo stadijų, kraujo forminiai elementai.

Kraujodaros organų susirgimų diagnozė nustatoma, remiantis ligos reiškiniais bei kraujo pakitimais, kurie rodo kaulų čiulpų funkcijos sutrikimų pobūdį. Diagnozei nustatyti svarbi priemonė yra kaulų čiulpų punkcija.

Kraujodaros organų susirgimų eiga gali būti ūmi, žaibiška, galutinai išsekianti ir pradedanti organizmą arba lėtinę, kuria sergančius nuolat gydant galima pasiekti gerų rezultatų ir ištaisais dešimtmečiais prailginti jų amžių.

Kadangi kraujo gamybos reguliavimui turi reikšmės endokrininių liaukų sistema, kraujodaros organų susirgimai sėkmingai gydomi hormonų preparatais, kombinuojant juos su organizmą stiprinančiomis priemonėmis. Gydant sisteminis kraujodaros organų susirgimus, svarbi priemonė yra vitaminai. Gerų rezultatų pasiekia ma, taikant pilnavertio kraujo bei atskirų jo komponentų, kaip eritrocitų, trombocitų, masės perpylimus.

Pastaruoju metu taikomas kaulo čiulpų persodinimas, kuris ypač efektingas, esant susilpnėjusiai kaulų čiulpų funkcijai.

Kraujodaros organų susirgi-

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
Transliuojama kas antrą sekmadienį pradedant
spalio 6 d.—10 v. vak. per CFMB stotį—Banga 1410 kk.
Programos vedėjas — L. Stankevičius.
Tel.: 669-8834.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-to puslapio.

ilustracijos Simonio, Čiurlionio, Katiliūtės ir kt.

Pradžioje „Lietuvių folkloristikos istorinė apžvalga“ su daugelio folkloristinių veikalų titulinį puslapių nuotraukomis. Pripažįstama, kad nepr. Lietuvos laikais surinkta daug folkloristinės medžiagos. Ši medžiaga plačiai panaudota. Paminimas ir Dr. Balyš — jo nuopelnus lietuvių folkloristikai bandoma susiaurinti prikišant, kad jis laikėsi užsieninių teorijų, tarytum marksistinę teoriją, kurios laikosi autoriai, nebūtų užsieninė ir dar visai klaidinga. Sovietinėje spaudoje paskleistas pasigyrimas, kad ši apžvalga esanti pirmoji, yra melagingas, nes Dr. Balyš jau 1948 m. paskelbė plačią „Lietuvių folkloristikos istoriją“

muo profilaktikai labai svarbu išlaikyti sveiką organizmą ap rūpinti jį pilnavertiu maistu, pakankamu vitaminų kiekiu. Esant sistemingiems kraujavimams iš nosies, gingivų, hemoroidinių mazgų, labai gausioms menstruacijoms, visuomet reikia kreiptis į gydytojus ir šiuos kraujuojančius židinius gydyti. Labai svarbi yra burnos ruomo higiena. Sugedusius dantis būtina reikiai taisyti, tartis su gydytojais dėl dažnai anginas sukeliančių tonzilitų, nes organizme esančios židinės infekcijos gali dirginti kraujodaros organus ir sukelti sisteminis jų susirgimus.

Reikia sistemingai tikrinti sveikatą ty asmenų, kurie savo darbe susiduria su kenksmingomis medžiagomis. Tam periodiškai organizuojami dirbančiųjų kenksminguose cechuose profilaktiniai sveikatos patikrinimai.

Visais atvejais sisteminį kraujodaros organų susirgimą turi nustatyti ir gydyti tiksliai gydytojas.

Gyd. B. Grinbergienė.

(žr. jo „Lietuvių tautosakos skaitymai“ psl. 201 — 268), kuri išsamiau ir pagrindčiau dokumentuoja, kaip naujoji. Knygoje toliau duodama „iki tarybinės“ tautosakos pavyzdžių (dainuojama, pasakojama ir smulkioji tautosaka). Daugiausia vietos skiriama va dinamajai revoliucinei ir tarybinei tautosakai, tačiau ji neturi nieko bendra su lietuvių liaudimi, bet dirbtinai išgalvota sovietų agentų ir politrukų. Literatūros sąrašas pažymėti tik sovietiniai ir daugumoje tendencingi darbai.

Lietuvių liaudies menas.
Litovskojo narodnoje iskust vo. Audiniai. II knyga. Tkani

Kniga II. Sudarė ir paruošė: J. Balčikonis, M. Glemžaitė, A. Mikėnaitė. Vilnius, 1962. Teksto 4 psl. lietuvių ir rusų kalba. 324 lentelės nespaltuotos (giliausios) ir 23 spalvotos lentelės. Iliustracijų sąrašas su nurodymais, kur randamas objektas (muziejus ar asmens nuosavybė). Albume, kurio išorinė forma tokia pati, kaip ankščiau išleistųjų, pateikia rankšluosčių, staltiesių paklodžių, užvalkalų ir jų papuošimų pavyzdžius.

Die Tanne und ihre Kinder.

Marchen aus Litauen. Herausgegeben von Edmund Danner. Altberliner Verlag Groszer. 1961. 222 psl. „Eglė žalčių karalienė“ ir kitų lietuvių pasakų, keliolikos liaudies dainų ir patalių vokiškuosius vertimus parūpino sudarytojas E. Danner ir E. Ehlers. Knyga gražiai išleista, turi ir kietus viršelius, spalvotą aplanką ir daug humoristinių iliustracijų.

● Apie O. Milašų doktorato laipsnį gauti J. Burge parąšė disertaciją Paryžiaus Sorbonos universitete.

● Andrius Kuprevičius lapkričio 17 d. Čikagoje, Jaunimo centre turėjo rečitalį.

Linksmos naujokės Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserų vienuolynė, Putnam, Conn. (iš kairės: G. Kliukaitė, L. Činčiūtė, O. Mikolaitė (visos iš Toronto) A. Vasiliauskaitė ir G. Marijoškaitė.

PADEKA

Pilna dėkingumo širdimi norime tarti bent kuklų padėkos žodį mūsų brangiai Rėmėjų valdybai, mieliems rėmėjams ir visiems, kurie taip nuoširdžiai ir įvairiausiu būdu aukojosi mūsų bazaro pasisekimui, padarydami gryno pelno \$ 1,044.00.

Didi padėka Rėmėjų būrelio pirmininkei p. A. Zubienei už neįkainojamą darbą, nešant bazarą visą našta. Vice-pirmininkei p. D. Smilgevičienei už nuoširdžią talką bazaro metu. Nariams: p. J. Jankienei, p. A. Otienei, p. G. Montvilenei, p. M. Buzienei, p. Dalmantui ir p. Zubui už nepaprastą pasiaukojimą, neskaitant nei laiko nei darbo.

Ypatingas ačiū tenka šv. Onos draugijai, kuri taip daug ir visur talkino bazaro metu ir dar auka (\$5.00) prie jo prisidėjo.

Ponioms ir ponams už nepa-keičiamą talką įvairiuose darbuose, skanūs tortus, pyragus bei kitokius kepsnius: Dr. Jau gelienei, G. Daukšienei, J. Kęs gailienei, R. Rimšienei, I. Lukoševičienei, Dauderienei, O. Ūsienai, Kellerienei, Lukošie-

nei, Beniušų šeimai, Motuzienei, Juodviršienei, Rudinskienai, A. Mališkienei, Dr. Giriūnienai, Zyzienai, Vapšienai, J. Adomonienei, Tauterienei, Staškevičienei, Dikaitienei, Zabičiauskienai, Knystautienei, V. Otienei, Adomaitienei, arch. J. Ladygai, A. Ališauskui, Br. Staškevičiui, Pocauskui.

Nuoširdžiai dėkojame abiejų lietuviškų parapijų klebonams už skelbimus, Aušros Vartų par. klebonui Gerb. Tėvui K. Pečkui, S. J. už auką \$50.00.

Dėkojame mūsų menininkams: Gerb. p. Žmuidzinienai (iš Toronto), A. Bukauskui, Vyt. Remeikai, p. Vazalinskui (visi iš Montrealio), už dovanotus meniškų paveikslus, suteikusius mums didelę paramą.

Taip pat esame dėkingos visiems, kurie bent kuklia dovanėle, auka ar savo atsilankymu esate prie mūsų darbų prisidėję.

Teatlygina Jums visiems Viešpats!
Dėkingos
Nek. Pr. Marijos Seserys.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLISKOS IR ITALISKOS MEDŽIAGOS
Kostumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

Sun Life Assurance Company of Canada

MALONIAI PRANEŠA, KAD

Albertas Kinderis

ALBERT KENDARIS

YRA JŪSŲ DRAUDIMO ATSTOVAS.

Jis gavo specialų apmokymą ir yra pasirengęs tvarkyti visus jūsų gyvybės draudimo reikalus. Jo patarnavimai bei patarimai yra suteikiami be jokio išpareigojimo ir nemokamai.

Pasimatymui molonėkite skambinti:

Darbe: 866 - 6411

Namuose: 484 - 8360

SIUNTINIAI LIETUVON

per Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS geriausias angliskas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostumams ir suknelėms. Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų. Ateikite ir isitinksite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

vedėjas, kalbąs Audinių fabriko Litex Kaune

Buv. Lietuvos pilietis — laisvai lietuviškai.

LASALLE AUTO SPECIALIST REG

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „N. L.“ Redakcijos)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Studentai - Gyvenimas ir Veikla

TORONTO IR MONTREALIO LIETUVIAI STUDENTAI

1964 m. sausio mėnesį ruošia Toronto liet. studentų dienas. Bus prašomi atvykti visi Kanados lietuviai studentai.

TORONTO STUDENTAI VYKSTA Į NEW YORKĄ

New York'e lapkričio 28 — 30 d. įvyksta Amerikos lietuvių studentų suvažiavimas. Iš Toronto dalis studentų vyksta trečiadienį, kita ketvirtadienį. Toronto studentų s-ga nutarė įstoti nariu į Amerikos Liet. Studentų s-gą.

PABALTIEČIŲ STUDENTŲ SUBUVIMAS

Toronto lietuviai, latviai ir estai studentai lapkr. 22 d. Sv. Jono parapijos salėje ruošia susipažinimo šokių. Numa toma, — bus apie pora šimtų studentų. Naudinga būtų, kad atsilankytų montrealiečiai.

TORONTO LIETUVIŲ STUDENTŲ VALDYBA

Šiais metais į Toronto Lietuvių Studentų S-gos valdybą įeina:

St. Velyvytė — pirm. R. Staškevičius vicepirm., D. Tamašauskaitė sekr., G. Rinkūnaitė korespondentė, H. Ste-1964 m. sausio mėnesį ruošia narys.

Ir šiemet studentų valdyba aktyviai reikšėsi veikloje ir įtraukia vis daugiau pasyvių studentų į veiklą.

MONTREALIO STUDENTAI VYKSTA Į NEW YORKĄ

Į New York'e vykstantį Amerikos studentų suvažiavimą, kuris aptars veiklos planus ir ryšius su Kanados kolegėmis, iš Montrealio vyksta grupė studentų.

TORONTO LIETUVIŲ STUDENTAI SUPAZINDINTI SU LIETUVIŠKĄJA SPAUDA

„Tėviškės Žiburių“ redakcija 15.XI. suruošė susipažinimo vakarą Toronto lietuviams studentams. Buvo aprodyta spauda, red. dr. P. Gaida nupasakojo studentams, kaip vyksta lietuviško laikraščio leidimas.

Vėliau buvo svečiams su-ruošta kavutė su užkandžiais. Ten kalbėjo T. Ž. red. dr. Gaida, kviesdamas studentus aktyviai domėtis liet. spauda ir joje bendradarbiauti.

Red. A. Rinkūnas nupasakojo Kanados lietuvių laikraščių istoriją „T. Ž.“, „N. L.“ ir „L. B.“, nurodymams reikšmę lietuviško laikraščio tremtyje.

Buvo diskusijos apie „T. Ž.“. Daugelis studentų pasisakė, kad l. laikraštį pradėjo skaityti, kai buvo įvestas studentų ir jaunimo skyrius. Dalis studentų pasižadėjo bendradarbiauti liet. laikraščiuose.

— Aukso ir svetimų valiutų atsargos Kanadoje per praėjusį mėnesį padidėjo 13,100, 000 ir dabar sudaro 2,581,400, 000 dol.

SPORTO SRITIS

Atkelta iš 3-čio psl.

kanadiškoje spaudoje juo labiau, kad stovime 1964 m. žiemos olimpiinių žaidynių išvakarėse ir Kanada nori atgal atgauti savo prarastas pozicijas ledo rutulyje.

Krašto Valdyba, pastatydama tokį žingsnį, pasitarė ne tik šio krašto ir tautų gerovei, (prisimenant ledo rutulio ir bendrai, žiemos sporto šakų populiarumą Kanadoje), bet taip pat išgarsindama mūsų pavergtąjį kraštą.

K. Baronas.

BAIGMĖ VANCOUVERYJE

Šį šeštadienį, lapkričio 30 d. Vancouverio stadioną užpildė beveik 36 tūkst. žiūrovų, o

kiti penki milijonai susės prie televizijos ir radio aparatų, pergyvendami didžiausią kiekvienų metų futbolą įvyki — baigminį susitikimą dėl Grey taurės ir kartu Kanados meistro vardo, susitikimą rytinės ir vakarinės dalies atstovams.

Rašant šias žinutes, dar nebuvo aiškūs tie varžovai, tačiau mūsų įsitikinimu jais greičiausiai bus Vancouverio Lions ir Hamiltono Tiger-Cats, kaip dvi iškiliausios Kanados futbolo komandos.

Pačios iškilmės bus pradėtos trim dienom anksčiau, renkant Grey taurės gražuolę, įteiktą atžymėjimą geriausia

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

TAUPOK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet nedaugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

SUDBURY, ONTARIO

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

paminėta lapkričio 16 d., lenkų salėje gražiu lietuvių pobūviu. Minėjimą atidarė LB v-bos p-kas Jonas Lukšys. Šventės progai pritaikintą žodį tarė LB v-bos sekr. Jonas Remeikis. P-lė V. Žeimelytė padainavo 9 liaudies ir mūsų kompozitorių dainas, akomponuojant p-lei Skrinškaitei. Algis Kasins kas akordeonu išpildė keletą muzikinių dalykų. Loterijoje fantus laimėjo — Elena Tolvaišienė ir Liuda Poderytė. Po būviu — minėjimui talkininku p. Labuckienė, Povilas Juvelis, Juozas Bataitis, Agota Pranskūnienė ir kt. Į minėjimą atsilankė rekordinis skaičius lietuvių bei svečių.

● Lapkričio 20 d. „NL“ aprašyme apie pabaltiečių pobūvį ir lietuvių tautinių šokių šokėjų grupę per klaidą praleista šokėjos Gražinos Mazaitytės pavardė. Už klaidą atsiprašoma.

● Mykolas Pranskūnas, Lietu- vos kariuomenėje tarnavęs liktiniu puskarininkiu, dabar parašė idomius ir vertingus istorinių atžvilgių prisiminimus. Jei atsirastų tinkamos sąlygos, rei rumunei F. Contantinescu 1:3.

IS VISUR

— Futbolo rungtynėse SS-ga sužaidė lygiomis su Italija — 1:1. Italai iš tolimesnių varžybų „iškrita“, nes pirmas rungtynės Maskvoje pralaimėjo 2:0.

— Beveik 300 tūkst. žiūrovų dvi dienas stebėjo rungtynes dėl neoficialaus, komandinio, pasaulio meistro vardo, tarp Brazilijos Santos ir FC Milano vienovienų. Trijų rungtynių pasekmės 4:2, 2:4 ir 0:1. Santos naudai.

— Fenomenalų pasaulio rekordą 800 m bėgime atsiėkė Š. Korejos atstovė, nubėgdama šį nuotolį per 1; 59,1 sek. Tai pirmą kartą, nubėgusi 800 m žemiau dviejų minučių.

— Lapkričio 2 d. iš Vilniaus į Helsinkį, į 46 m. spalio revoliucijos minėjimą išvyko lietuvių menininkai — styginis kvartetas, artistai E. Saulėvičiūtė ir H. Banyš, vad. „liaudies artistė“ Gen. Sabaliauskaitė, vargon. L. Digrys ir kt. Lietuvos menininkams vadovauja kultūros ministro pavaduot. V. Jakelaitis. Lietuviai programą atliks keliuose Suomijos miestuose, be to, jie bus suvedami su suomių darbininkais.

— Lietuvoje atspausdintas ketvirtasis šekspyro raštų tomas. Du draminius kūrinius: „Vasarvydžio nakties sapną“ ir „Audrą“ vertė, prieš keletis metų iš Sibiro grįžęs raš. A. Miškinis ir „Daug triukšmo dėl nieko“ — K. Boruta.

IS LIETUVOS

— Draugiškose krepšinio rungtynėse Kauno Politechnikos moterys nugalėjo SS-gos meistrę Rygos TTT komandą 42:41.

— Čekijos rankinio komandos treneris pareiškė, kad Kauno „Atleto“ komanda yra viena stipriausių Europoje.

— Vilniaus Žalgiris iškilo Sov. Sąjungos augštoje klasėje. Galutinė pirmenybių lentelė atrodo taip:

Vieta Komanda	Ivarė. Tšk.
14. Žalgiris	36:42 28
15. Alga	28:40 28
16. Traktorius	25:40 27
17. ASK	15:37 20
18. Lokomot.	13:46 20

Trys paskutinės komandos iš lygos „iškrita“. Tuo tarpu SS-gos B. klasėje ir toliau žais Klaipėdos Granitas, užėmęs 14-tą vietą. Klaipėda apgynė savo teisę atstovauti Lietuvai B. klasėje, nugalėdama geresniu įvairių santykiu Panevėžio Statybą.

— Jugoslavijos atvirose stalo teniso pirmenybėse (dalyva vo beveik visi geriausi Europos žaidėjai) lietuvaite Laima Balaišytė ketvirtąją pralaimėjo buv. pasaulio meiste-

Įvairūs siuntiniai

Iš Kanados:

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR. Jūsų sudarytus ir apdraus paprastu ir siunčiame tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDIMAS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspre. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

S KYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskėvičienė. Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA.

Kanados Bešliško Samdymo

Įstatymas D R A U D Ž I A DISKRIMINACIJĄ darbe

ĮSTATYMO TIKSLAS yra apsaugoti darbininkus nuo diskriminacijos darbe bei profesinėse sąjungose RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS arba TAUTINĖS KILMĖS atžvilgiu.

ĮSTATYMAS TAIKOMAS darbdaviams, esantiems federalinės jurisdikcijos darbuose bei įmonėse ir profesinėms sąjungoms, kurios atstovauja ten dirbančius asmenis. Federalinei jurisdikcijai priklauso: laivininkystė, navigacija, geležinkeliai, kanalai, telegrafai, aerodromai, oro linijos, federalinės karūnos korporacijos, bankai, radijo ir televizijos stotys, taip pat ir darbai bei įmonės, kurie yra paskelbti esą bendram Kanados labui, arba neįeiną į provincijų parlamentų išskirtiną jurisdikciją.

ĮSTATYMAS DRAUDŽIA darbdaviui neduoti darbo asmeniui arba tarnautojui diskriminuoti dėl jo RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS arba TAUTINĖS KILMĖS. Darbdaviui taip pat draudžiama naudotis samdymo agentūra, kuri naudoja tokią diskriminaciją, arba talpinti diskriminacinį darbo skelbimą, arba vartoti diskriminacinius klausimus raštu ar žodžiu, ryšium su prašymais darbui.

ĮSTATYMAS TAIP PAT DRAUDŽIA profesinėms sąjungoms, kas liečia priklausymą joms, arba darbo sąlygas, naudoti diskriminacinę veiklą RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS arba TAUTINĖS KILMĖS pagrindu.

BETKURIS ASMUO, DARŠ SKUNDĄ pagal šio įstatymo nuostatus, arba liudijantis ar teikias paramą šį įstatymą vykdančiam, yra apsaugotas nuo bet kurios keršto akcijos, kurios būtų prieš jį imtasi.

Apart federalinio įstatymo, ir keletas provincijų turi bešliško samdymo arba panašaus pobūdžio įstatymus, kurie darbininkus saugo nuo diskriminacijos darbe pramonėse, kurios priklauso atitinkamos provincijos jurisdikcijai. Tokie įstatymai veikia sekančiose provincijose: Ontario, Manitoba, Saskatchewan, New Brunswick, Nova Scotia ir Britų Kolumbija.

SKUNDAI PAGAL ŠĮ ĮSTATYMĄ TURĖTŲ BŪTI RAŠTIŠKI IR PASIŪSTI:

Director of Industr. Relations, Department of Labour, Ottawa

ALLAN J. MAC EACHEN
Minister.

GEORGE V. HAYTHORNE,
Deputy Minister.

ZVILGSNIS Į JUNGINES TAUTAS

IR JŲ DARBUOTĖ

Praėjusio antrojo Pasaulinio karo šmėklai ir palikus milžin kapius nekaltų žmonių lavonų, upes žmonių kraujo ir jūrą nu skriaustųjų ašarų, susirinko tau- tų išminčiai, įsikūrę viename Amerikos dangoraižy ir pasiva- dino Jungtinės Tautos...

Taip save pasivadinusios tos Jungtinės Tautos su visomis sa- vo tarybomis, eibe komitetų, be daugybės posėdžių ir griaus mingų kalbų per eilę metų ne išsprendė nė vienos tarptauti- nės problemos patikrinti tai- kai, kiek pastovesniais pagrini- dais. Tiesa, buvo daroma daug bandymų. Bet kad nepajęgta pažvelgti į kylančias krizes ir karo pavojus atviromis akimis ir rimčiau atsižvelgti į jų likvi- davimą. Pastovios taikos atsta- tymo reikalai pasiliko vietoje ir galima manyti, kad jie pasi- liks vietoje ir toliau...

Pasireiškusios žaizdos tik pa- viršutiniškai užgydytos ir to- dėl jos periodiškai atsiveria ir nuodija visą pasaulio kūną. Dėl to daug kas jau kelia abe- jonių dėl tų Jungtinių Tautų naudingumo ir reikalingumo. Kai kas mano ir sako, kad su- į agresijos palinkusiais ir veto tei- ses turinčiais asmenimis sėdint prie vieno stalo, niekuomet ne- bus pasiekta to, ko siekti yra pasirinkusi šį tarptautinę, neva- taikai atstatyti ir palaikyti, or- ganizacija.

Prisimenant ir kalbant tik apie vakarų Europos pokarinį atkūrimą ir jos išgelbėjimą nuo agresijos, amerikiečių Mar- šalo planas nepalyginamai dau- giau padarė gero, negu Jung- tinės Tautos. Anot Kanados sostinės burmistrės W. žodžių: „Jungtinės Tautos tai kaip mo- teriškas rankinukas: jame vis- ko yra, tik nieko negali ras- ti...“

J. Kapsas.

Muzikų Komitetas.

HAMILTON

ŠI ŠEŠTADIENI, LAPKRIČIO 30 D. KNIGHTS OF COLUMBUS SALĖJE, 222 QUEENSTONE RD., ŠALPOS FONDO KOMITETAS VAJAUS UŽBAIGIMO PROGA RUOŠIA

LINKSMUS ŠOKIUS

SU ĮDOMIA PROGRAMA

VEIKS BUFETAS IR LAIMĖS STALIUKAI.

GROS VYT. BABECKO ORKESTRAS.

Įėjimas \$ 1.50, moksleiviams bei studentams \$ 1.00.

VISA HAMILTONO IR APYLINKIŲ VISUOMENĖ

KVIEČIAMA DALYVAUTI IR KARTU PAREMTI

ŠI ŠALPOS FONDO DIRBAMĄ DARBĄ.

Šalpos Fondo Komitetas.

VARGSTANČIŲ NAUDAI

Dar kartą primenama lietuvių visuomenei, kad lėšų telkimo vajeus užbaigimo proga, Šalpos Komitetas ruošia linksmavakarį - šokius su menine dalimi — jaunais baletu šokėjais, lapkričio 30 d., šeštadienį 7 val. vakaro Knights of Columbus salėje, Queenston Rd. 222. Gies V. Babeko vadovaujamas orkestras. Turėsi me turtingą bufetą ir laimės staliukus. Visas šio vakaro pelnas eis tautiečių paramai dar šių metų metinėms šventėms. Vargstančiųjų šventės nuotai- ka priklausys nuo mūsų, tad neapvilkiame jų! Dalyvausime pramogėje visos ir visi, iš toli ir arti. P. Z.

SLA 72 KUOPOS

visuotinis susirinkimas šaukiamas gruodžio 1 d. 2 val. p. p., sekmadienį Lietuvių namuose, skautų būstinėje, įėjimas iš King g-vės.

Tarp kitų dienotvarkės punktų bus rinkimai naujos valdybos ir Rev. komisijos ateinančių metų kadencijai, ir starymas kandidatų į Centrinę S. L. A. P. Taryb. vadovybę.

V-ba.

HAMILTONO SKAUČIŲ

-skautų suruoštas pasilinksminimas jaunimui praėjo sėkmingai. Nepageidodamas darbo ir lakios fantazijos, sesės įdomiai papuošė salę, o nenusileidami broliai parūpino gerą ir įvairią muziką. Susirinko jaunimo nemažai, dauguma su kaukėmis, net svečių iš Toronto būta. Svarbiausias vakaro momentas buvo — kaukių paradas ir premijų paskirstymas. Komisija — B. Štonkienė, V. Subatnikaitė, ps. L. Verbickaitė, I-ją premiją paskyrė J. Panavaitei (Varna), II — S. Šopytei (Indėnė), III B. Stu- kaitei ir D. Jonikaitei (Senukas ir senutė), IV N. Antanai tytei (Naktis). Pinigus premijoms paaukojo gerb. prelatas dr. J. Tadauskas — dėkoja me.

Širvintietė.

TAUPYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Penmans

WARRANTED GENUINE PENMAN'S KNIT-GOODS

Apatiniai-kojinės-T-marškin

GP 2-5

HAMILTONO LN DABARTINIS STOVIS

(Pirm. St. Bakšio pranešimas viešame v-bos posėdyje š. m. lapkričio 15 dieną).

Šie jau besibaigiant metai L. Namams buvo sunkiausi. Ilgai užsitęsios ir nepavykusios de- rybos su rangovais, inžinie- riaus, paskolų davėjais bei ad- vokatais pareikalavo iš LN di- dokų išlaidų ir įtraukė juos į laikinus sunkumus. Adv. J. Dodson s-ta 1221.9 5dol., Ha- ns Zollinger uždėtas LN nuo- savybei, 35,000 dol. areštas (mechanics lien), be abejo,

—

ečius Vebri ir Vaitkevičių pa- gerbti, pp. Sakų bute įvyko vaitės - vakarienė. Be ramovė- nų valdybos narių dalyvavo tarp kitų kun. Urbonavičius, B- nės Ap. V-bos p-kas Vl. Ka- žemėkas, broliai Kazlauskai iš Toronto ir kt. Buvo pasakyta kalbų, pareikšta jūrininkams linkeijimų.

Ramovėnų valdyba jaučia malonią pareigą padėkoti pre- latui dr. Tadauskui už leidimą pasinaudoti sale; pildan- čiam klebono pareigas kun. Ur- banavičiui už skelbimus bažny- čioje apie įvykstančių susirinki- mą, broliams Kazlauskams už jūrininkų atvežimą iš Toron- to, taip pat dėkoja visiems, kurie vienu ar kitu būdu pris- dėjo sukviesti susirinkimą, be- to reiskia pagarbą tautiečiams už atsilankymą, už mūsų kolo- nijos tinkamą reprezentavimą.

LN V-BOS VIEŠAS POSEDIS

įvykęs lapkr. 15 d. buvo kaž- kokių chaotiškų ir viską griau- niančių jausmų pasiveržimas. Jame dalyvavo 14 v-bos na- rių ir apie 30 svečių. Posėdį atidarė v-bos p-kas St. Bak- šys ir pateikė dienotvarkę. Ji tuojau pat v-bos buvo papildyta, įtraukiant „Siam posėdžiui p-kos rinkimas“. Kandidatais į posėdžio p-kus buvo išstatyti ir gavo balsų: K. Mikšys 5 balsus, Alf. Patamsis 4, F. Kimkus nieko ir St. Bakšys 2. 3 v-bos nariai nuo balsavimo susilaikė. Tokiu būdu pirminin- kavo K. Mikšys.

Visas posėdis praėjo St. Bakšiu kalbintimui zenkle. Pa- galiau St. Bakšiu buvo leista, jam prašant, atsakyti tuo- jau pat po kiekvieno kalbėto- jų kalbintimui. Jis visus prasima- nymus argumentais atrėmė, bet tas maza gelbėjo. Tik nuo vidurio posėdžio nuotaisos kiek apribo.

V-ba nutarė gruodžio 15 d. šaukti visuotinį LN narių susi- rinkimą.

Posėdžio metu du kartus il- giau kalbėjo B. Kronas, kuris labai ramiai ir motyvuotai v- bą kiek atvėsinio, pabrėždamas St. Bakšio atliktų darbų gigantškumą.

Be abejo, šio posėdžio prak- tiški rezultatai Liet. Namams gali būti fatališki.

Kiekvienam įdomu kokios mano nuotaisos. Dažniausiai tokiu atveju žmonės lūžta. Pas mane ty minčių nėra. Užteko iki šiol valios, manau pakaks vis ir ateityje. Aš labai prašau jus narius neįpulti į paniką ir susilaikyti nuo pinigų atsiėmi- mo. Matome iš atskirai deda- mo mano pranešimo,

kad LN padėtis gera, o priimant į dėmesį, kad skly- po vertė šiuo metu yra mažiau- siai 70.000 dol., LN ekonomi- nis stovis puikiausias! Bailes- nieji, kurie savo šimtnes da- bar nori atsiimti, praranda ma- žiausiai po 30 — 40 dol. nuo šimto.

Aš dar kartą viešai patiki- nu, kad kol LN laikys mane pirmininku ir ateityje laiky- siuosi preciziško sąžiningumo. Iš šių vėžių niekas manęs ne- papjėgė išmūsti praieityje, ga- rantuojau, to nebus ir ateityje. G. mūsų nuotaisos keičiasi. Atvė- s v-ba, ataušime mes visi ir LN darbas eis, kaip eįs. Labai na- tūralu ir žmoniškai, kad po vi- šų šių metų nesekmų, vieną kartą susikaupę ir tramdomi pykčio jausmai turėjo prasi- veržti. Prie to dar prisidėjo L. Namams priešiškos jėgos. Ir skaitau labai gerai, kad tas įvy- ko dabar, kada LN padėtis yra stipri ir dar niekur nesame piniginiai užsiangažavę.

St. Bakšys.

kaip V-bos, taip ir paskirus L. N. narius veikė erzinančiai ir destruktiviai. Visų šių įvykių realios pasekmės pradėjo ryš- kėti rugsėjo mėn. didesniu LN narių pasitraukimu, o LN v- bos posėdžiuose — beprasmiš- kais ir ardančiais ginčais. Die- vui dėkui, ši krizė, manau, jau atslūgsta ir LN vėl pereina į priešpūlį.

Vedant derybas su kont- raktorais, V-ba pasamdė adv. J. Dodson. Betgi maždaug po mėnesio paaiškėjo, kad jis mums nepriimtinas, ir LN v-ba apie rugpjūčio vidurį jo patar- navimų atsisakė ir nutarė LN reikalų tvarkymą pavesti adv. J. Kostyk.

LN ekonominis stovis šiai dienai yra sekantis:

1. Atmokėta už Deltą 99,000
2. Išmokėtas sklypas 40,000
3. Pinigai bankuose 18,000

Viso aktyvų \$157,000.

Liet. Namams tautiečių su- dėty pinigų vaizdas yra šis:

1. 1000 akcijų po \$ 100,— \$100,000
2. 299 paskolos laktšai po \$100 29,900
3. Iš viso \$129,900

Kaip matome, LN turto šiai dienai yra \$28,000 daugiau, negu kad yra sudėta jų narių pinigų. Delta dar turi pirmųjų morgičių \$74,000, čia pam- tos mūsų turtui kainos yra tos, kurias už jį sumokėjome. Liet. Namai jokių kitų skolų neturi. Si LN padėtis, kanadiškai ta- riant yra „sound“ ir blogos va- lios fabrikuojami ir platinami gandai apie bankrotą neturi nė mažiausio pagrindo. Be to, pri- simintina, kad šis LN ekono- minis vaizdas yra po to, kai jau apmokėta stambesnės su- mos inžinieriams: dr. inž. A. Kulpavičiui \$1,000, inž. Pr. Če- poniui \$4,500 ir architektams Petriui ir Baneliui \$800.

Priimdami į dėmesį šandie- ninę tvirtą LN ekonominę pa- dėtį, mes esame jos šeimini- kai ir turime laisvas rankas, pa- sirenkant tolesnę LN kryptį.

Absoliuti LN narių daugu- ma yra tvirti ir nesibaško, kaip vėjo pučiamos nendrės. Betgi nenuostabu, kad iš da- bar esančių apie 700 narių sun- kesniais LN laikotarpiais atsi- randa ir daugiau išgąsčio.

Iki šiai dienai yra gauta iš 44 LN narių pareiškimai par- duoti jų akcijas ir jiems pini- gus po \$100 už akciją grąžinti, bendroje \$7,300 sumoje ir iš 5 narių sumoje \$6,000 grąžinti pinigų už LN paskolos laktš- tus. Iš viso yra paprašę grąžin- ti \$13,300.

Aš visada buvau tos nuomo- nės, kad LN nariams palikti pi- nigų atsiėmimo laisvę, bet, ka- da užėjo tokia staigi atsiėmi- mų banga, reikėjo imtis ir lai- kinų priemonių, ypač, prisime- nant, kad naujų narių suradi- mas šiuo metu yra labai sun- kus. Galutinį sprendimą beabe- jo padarys visuotinis LN na- rių susirinkimas, bet LN v-ba turėtų jam pasiruošti ir pasiū- lyti savo nuomonę.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ

Aušros Vartų parapija per eilę metų yra išgyvenusi tradi- ciją; pasibaigus rekolekcijoms atžymėti gražiū meniniu minė- jimu Kristaus Karaliaus šven- tės. Šiais metais ši šventė įvyko spalio 27 d. Po iškilmingų pa- maldų bažnyčioje, 5 val. p. p. Katedros Mergaičių gimnazijos salėje vyko meninė dalis, kurią atidarė A. Vartų par- klebonas prel. dr. J. Tadauskas kas žodžiais: „O Kristau, Pa- saulio Valdove...“ Ateitinin- kų sendraugių v-vas J. Plei- nys, apibūdindamas šios die- nos reikšmę, pakvietė svečių iš Romos prel. V. Balčiūną at- likti programoje numatytą pa- skaitą, kuri pritaikyta šių die- nų religinei temai, buvo įdomi ir naudinga. Meninę dalį atliko skaitlingas parapijos jaunučių choras, vad. V. Verikiai.

JUOZAS AUDĖNAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds investavimams: 109 Warwick Street Brooklyn 7, N. Y.

St. Bakšys.

KANADOS SOSTINĖ OTTAWA

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Ottawoje praėjo labai gražiai. Lapkričio 17 d. 12 val. Vys- kupijos rūmų koplyčioje Kun. Dr. V. Skilandžiūnas atlaikė šv. mišias ir pasakė tai progai pritaikytą gražų pamokslą. Ottawos lietuviai labai gausiai atsilankė ir taip pat buvo sve- čių iš Montrealio; Liet. Bendr. Kanadoje pirmininkas P. Lu- koševičius su Ponia ir iš Toron- to Ponia Kvietienė ir pp. Šle- kiai.

Po to Vyskupijos salėje bu- vo Prof. I. Lukoševičienės pas- kaita apie Lietuvį šeimą, jos pareigas ir problemas išsivijo- vė. Ottawos lietuviai labai dė- kingi prelegentei už įdomią paskaitą.

Išrinkta nauja Ottawos

Lietuvių Bendruomenės V-ba, kuri pasiskirstė pareigomis: A. Paškevičius — pirmininkas, B. Vilčinskienė — sekretorė ir V. Trečiokas — išdinininkas.

● Ottawos Sešad. Mokyklos mokiniai jau smarkiai ruošiasi Kalėdų Eglutės pasirodymui.

● Ottawos PLIAS inžinierių susirinkimas įvyko p. p. Vil- činskų namuose. Inž. Petras Daunius skaitė paskaitą „Ark- tikos statyba“. Dr. J. Rimšaitė papasakojo savo išpūdžius ir parodė nuotraukų iš Olandijos ir Italijos, o Juozas Danys iš Vakarų Vokietijos.

Ottawos L.

IR VĖL KLUBAS Į PAVOJŲ

Man, nebuvusiam mitinge, kuris praeitą sekmadienį, davė kandidatus varypai, negali- ma gerai suprasti, ar ne per- menkai nusivokiant Klubo rei- kaluose kai kuriuos nominavo. Atrodytų, mitinge dalyvavo tik šerinkai, kuriems turėtų rūpėti klubo ateitis ir neužm- rų šę buti visai netoimą praetį; kai tūlas nominuotas į prezide- ntus, kuris tik prieš keis me- tus prezidentavo ir taip negar- bingai kartu su bartenderiu pa- sitraukęs. Kaip dabar nusigirs- ta iš to bartenderio likusių arti- mujų, kad dėl taip „gero“ pre- zidentavimo ir anam į amžinas- tį be laiko teko nueiti, nes už- abiejų padarytas klubui dedas atsakomybė atitekusi tik žeme- sniajam.

Na, visada po laikui viskas aiškėja. Sakoma, kad net ne- pradėjus prezidentauti jau bu- vo per penki tūkstantukai iš- ję. Kažin, su kiek ši kartą pasi- tenkintų jei būtų išselektintas, nes turbūt daug daugiau dabar pinigų beesama? Girdėjau sa- koma, kad pažadėjęs priimti į klubą Sunų ir Dukterų sosaide, kurios nariai seniau opozitavo prieš klubą, o kai paseno pra- šosi jo globos. Tai mat sūnie- čiai ir prisiprasė nominuoti to- kį, —kaip tų žmonių pasakoj: Nesupaiso net kuri ranka kai- rė ir kuri dešinė, bet bile abie- jų pirštai į save palinkę“.

Keistai rodosi, kodėl negalė- jo tokiai vietai kandidatą pa- rinkti iš tų žmonių, katrie klu- bui nuo širdies atsidavimo dir- ba? Jeigu kam nepatinka Pau- kštaitis, kad dypukas, tai kodėl nenominavo Botyrių arba kitą kurį? Juk klubas prieš didelį- statybos užsimojimą, kuriai tik- rai reikalinga vadovauti nuo širdies atsidavusio ir pasitikėji- mo verto žmogaus.

Kalti esame ir mes patys, kad jau metus dešimtimis skai- čiuojame klube narystę, o šerų nepajėgėme ar nenorime nusi- „Aukuro“ dalį išpildė pati va- dovė E. Dauguvietytė - Kuda- bienė puikiu deklamavimu. So- listas V. Verikaitis, atlikęs sa- vo solo akomp. pianistei D. Skrinkskaitė, jaunimo buvo iš- kviestas papildyti savo progra- mą. Be priekaištų pasirodė ir garsusis „Gyvataras“ pradėjęs naują darbo sezoną, yra persi- organizavimo stadijoje ir reikia tikėtis artimoje ateityje pasiro- dys mūsų scenoje su naujomis- jėgomis. Reikia pasidžiaugti, kad iškilus reikalui pasirodyti bendromis jėgomis, visos Ha- miltono meninės grupės visa- da randa bendrą kalbą ir paro- do gražų bendradarbiavimą. Minėjimas baigtas pakilioje nuotaikoje Tautos Himnu.

V. P.

CENZŪROS KANADOJE

NĖRA IR NEBŪS

Kreditininkų atstovas Fede- raliniame parlamente G. Gre- goire iškėlė paklausimą, į kurį atsakė vidaus reik. min. J. W. Pickersgill. Gregoire klausė, ar valdžia nedaro radio ir tele- vizijos cenzūros? Pickersgill at- sakė, kad to nėra ir nebus, bet vyriausybė galvoja sudaryti de- rinamąją radio ir televizijos komisiją.

V. R.

Skelbimas 2.

DIEVO KARALYSTĖ

Tesinys.

(1) Ji bus Dievo karalystė to- dėl kad dangiškas Tėvas yra di- dyssis Karalius, ir dėlto kad visas išgelbėjimo planas, kuris bus įvyk- dytas Tūkstantmetiniu karaliavi- mu, yra jo sumanytas ir priren- gas. Ji bus jo karalystė dėl to, kad bus įsteigta ir palaikoma jojo ga- lybė. (1 Korint. 15:24-26) Ji bus Dievo karalystė dar dėl to, kad jis bus laikomas aukščiausiuoju val- dovų ir jo įstatymai bei jo meilė ir malonė pasirodys per jo paskir- tąjį Tarpininką.

(2) Ji bus taip pat ir Kristaus karalystė — Dievo brangiausiojo Sūnaus karalystė, todėl kad Kris- tus, naujosios sandomos Tarpini- kas, bus teisėtasis Tėvo atstovas, panaikiniui pikto ir nuodėmės ir įvedimui visų atpirktųjų į pilną ir nuosirdų paklusnumą dangiškam Tėvui ir jo įstatymams, ir į pilną atsiėmimą į deiviskąjį panasumą ir malonę ir į amžinąjį gyvenimą.

(3) Ji bus taip pat ir šventųjų karalystė toje prasmėje, kad jie, kaip „karališkoji kunigystė“ (Ap- reišk. 5:10), karaliaus, teis ir lai- mims pasaulį bendrai su jūjų Vieš- pačiu Jėzumi. — Romiečiams 8: 17, 18.

Pati karalystės klasė susidarys iš mūsų Viešpaties ir jo „išrinkty- jų“ Evangelijos amžiaus bėgyje; nes jiems jis yra pasakęs: „Nebū- jok, mažoji kaimene“. Apie juos Viešpatys yra kalbėjęs, per prana- šą Danielių: „Tuomet viespatavi- mas ir valdžia ir karalystės didy- bė, kuri yra po visu dangumi, bus atiduota Aukščiausiojo šventųjų tautai; jos karalystė yra amžina karalystė, ir visi karaliai tarnaus jam ir bus paklusnūs“. — Danie- lio 7:27.

Bet reikia atsiminti, šita klasė bus „perkeista“ pirmame prisikė- lime (Aprišk. 20:4, 6; 1 Korint. 15:42-46, 50-54; Jono 3:5, 8), ir po to jau nebebus žmoginėmis e- z bėmis, bet „dieviškosios prigimtės dalininkai“, ir žmonių nebema- tomi, taip kaip Dievas ir angelai yra nematomi. Pagarbintoji bažnyčia turės santykius su tais, kuriuos ji teis ir kels aukštyn iš nuodėmės ir mirties. Praeitęje dvasinės esybės susisiekdavo su žmonėmis pasida- rydavo sau žmoginius kūnus. To- kiu būdu jie pasikalbėdavo su kai kuriais žmonėmis apie Dievo pa- tvarkymus. Taip angelai pasirodė Abraomui ir Sarai, Lotui ir Gideo- nui, Danieliui, Jėzaus motinai Marijai ir kitiems. Tokiu pat bū- du mūsų Viešpats pasikalbėdavo su apaštalais po jo prisikėlimo kaip dvasinė esybė. Mat jie turė- jo gauti kai kurių nurodymų, kol dar šventoji dvasia nebuvo duota, nes Jėzus dar nebuvo pagarbin- tas“. — Jono 7:39.

Bet mes nemanome kad šitoks susisiekimo būdas tarp dvasinių valdovų ir jų pavaldinių bus na- dojamas Tūkstantmetyje. Dievas yra prikęngs tam reikalui žmo- nes, kuriuos jis pripažino vertais padaryti tobulaus ir apdovano- i amžinuoju gyvenimu, ir šitie se- novės šventieji, Tūkstantmetinia- me amžiuje, tarnaus kaip tarpini- kai tarp dvasinės karalystės, t. y. Evangelijos amžiaus šventųjų ir jų pavaldinių — žmonių.

(4) Šitie tarpininkai, nors jie tik roje žodžio prasmėje nebus pati karalystė, tačiau bus tokiais atsi- žymėjusiais jos atstovais, kad žmonės pripažins juos kaip kara- lystę; mat jie bus vieninteliais ma- tomiais jos atstovais. Todėl mes pavadinome juos „žemiškoji kara- lystės vaizdomaina“, kuri bus žmo- nės matoma. — Luko 13:28.

Bus daugiau.

Kas įdomiausi apie Tiesą, rei- kalaukite knygų katalogo. Netur- tingiems siunčiam (Veltui) mažas knygeles ir traktatus. Pareikla- vus siųskite šiuo adresu. L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley, Ill. U. S. A. (61362).

ŠEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ TĖVŲ KOMITETAS LAPKRIČIO MĖN. 30 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. 30 MINUČIŲ VAKARO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE RENGIA

labai didelį ir įdomų rudens balių

SU PLACIA IR ĮVAIRIA MENINE PROGRAMA, KURIĄ IŠPILDYS ŠIE ASMENS:

GENIUS LATVAITIS — akordeonu,
EMILIUS KNYSTAUTAS — smuiku,
RAIMUNDAS KLICIUS — fortepijonu,
AGNĖ PASKEVICIENE ir dainuos pavieniui
ANTANAS KEBLYS ir duetu.

Bus gausi loterija.
Veiks turtingas bufetas.
Gros geras orkestras.
Įžanga \$ 1.50 ir moksleiviams \$ 1.

VISĄ LIETUVISKĄ VISUOMENĘ PRAŠOMA ATSLANKYTI IR TUO PAREMTI LIETUVISKAS MOKYKLAS.

Tėvų Komitetas.

MONTREAL

PASIŪLYMAS RŪPINTIS MINDAUGĄ PAKELTI Į ŠVENTUOSIUS

Kariuomenės šventės minėjimas šiemet buvo įdomus ir prasmingas. Pamaldose, kurių metu AV choras, vedamas muziko Ambrozaičio, labai gražiai pagiedojo lietuviškų giesmių. Pamaldų metų buvo puiki šaulių, savanorių - kūrėjų ir valstybinė vėliavos su garbės sargybomis; garbės sargyba buvo ir prie šaulių paminklinės lentos.

Po pamaldų salėje vyko antroji minėjimo dalis. Šaulių kuo pos pirm. p. Barauskas, atidarydamas akademiją, suminėjo šio minėjimo savaimingumą ir pakvietė susirinkusius susikaupti minute pagerbti žuvusius ir žūstančius už Lietuvos laisvę lietuvius.

Po to V. Jonynas turėjo labai gražiai, literatūrine forma, padarytą paskaitą, kurioje aptarė tris istorinius lietuvių tautos momentus: 700 Mindaugo, 100 lietuvių sukilimo prieš Rusijos okupaciją ir 45 Lietuvos kariuomenės atkūrimo. Prelektantas aptarė ypatingus lietuvių tautos kovos už laisvę savaimingumus.

Be ko kita, V. Jonynas labai pagrįstai išskėlė mintį, kad Lietuvos karalius Mindaugas, supratęs laiko kultūros savumus, pirmasis rūpinosi Lietuvos įvedimu į krikščioniškųjų tautų šeimą. Jis su dviem savo sūnumis buvo nužudytas. Jam priklauso Lietuvos krikščionijos vardas, kas savaime pašalintų lenkų pretenzijas į Lietuvos krikščioniją.

Gaila, kad labai įdomių minčių V. Jonyno paskaita ligšiol dar nesulaukė sutikimo būti atspausdinta NL-jė.

Minėjimo dalyje sol. G. Čapkauskienė padainavo dainų ir Lankmės arijų ir tautinių šokių grupė labai gražiai pašoko kelius šokius, akordeonuojant G. Latvaičiui.

Minėjimo užbaigai p. Bagdžiūnas visiems dalyviams padėkojo.

DLK VYTAUTO KLUBO ŠERININKŲ DĖMESIAI

Klubo balsavimai šį sekmadienį, gruodžio 1 dieną iki 5-os valandos po pietų.

Klubo Valdyba,

● Reikalingas kilimas (carpetas), maždaug 9x12. Siūlyti DO 6-8685.

● Išnuomojamas dvigubas kambarys, 1 asmeniui. Atskiras įėjimas ir tualetas. Kambarys. Su pilnu apstatymu ir šaldytuvu, LaSalle. DO 6-8685.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun

Pirmadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m.

šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

PAREIKŠTA AMERIKAI UŽUOJAUTA DĖL TRAGIS KOS PREZIDENTO MIRTIES

Paskaitininkas V. Jonynas, gražiai aptarė JAV prezidento mirtį, o susirinkimą baigiant, šaulių kuopos pirm. p. Barauskas pareiškė susirinkusiųjų pagidavimą dėl JAV prezidento Kennedy mirties išieškoti JAV nuosirdžiai užuojautą.

Užuojautai parašyti išrinkta komisija: Dr. P. Lukoševičius, V. Jonynas, J. Vilušis, p. Barauskas ir J. Kardelis.

● Džiaugiamės, kad nuolatini NL rėmėjas, Jonas Leknickas, sugrįžta pas mus pirmieji niais ekspedijuoti NL. Labai esame dėkingi. Labai dėkingi esame pp. Girdžių šeimai, pp. Maceliams, M. Sulmistrui, p. Linkonienei, p. Ptašnikui jr. ir pp. Zižių jaunimui.

KAS SUPRANTA IR BRANGINA

savo tėvų kalbą, kurią palaiko ir kurios mokina lietuviškos šeštadieninės mokyklos Montrealyje, tie būtinai prašomi atsilankyti šį šeštadienį į mokyklų Tėvų komiteto ruošiamą puikų vakarą, apie kurį plačiau skaitykite čia pat skelbime, 8-me šio NL numerio puslapyje.

IKURTUVĖS

Lapkričio 24 d. ponams Kizerskiams, isikūrusiems jau ant rame savo name, buvo suruošta ikurtuvių staigmena. Svečių iš toliau ir kaimynų prisirinko gausiai. Namų krikšto tėvais buvo p. Prišmantas su ponia O. Adomoniene. Ikurtuvių iniciatorė p. Prišmantienė sumaniai ir gražiai vadovavo vakaro programai. Kadangi visuomenininkai pp. Kizerskiai žino mi kaip nuosirdūs bičiuliai, patriotai lietuviai, tai ir linkėjimų buvo nemaža. Įteikta bendra svečių dovana ir asmeninės dovanos. Linkime tolimesnės sekmes.

Girdėti, kad ikurtuvės buvo Jurgui Blauzdžiūnui su Ponia, bet daugiau žinių nepasisekė gauti.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir

861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6 1570

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Parengimas — koncertas pavyko labai puikiai. Parapijai liko 534.07 dol. gryno pelno. Visiems nuosirdžiai ačiū.

Jaunimo pobūvis, ruošiamas gruodžio 1 d. 3 val. p. p. įvyks darželio patalpose. Kviečiami visi kolonijos jaunieji (iki 13 metų amžiaus).

Tėvų Komiteto, šeštadienį, lapkričio 29 d., A. V. parapijos salėje Montreale šeštadieninių mokyklų rengiamas rudens balius. Labai įdomi ir gausi programa, ypač meninė. Maloniai kviečiame atsilankyti.

Choro koncertas pramatytas ateinančių metų kovo 22 dieną. Nutarta koncertą sujungti kartu su parapijos misijų užbairgimu ir AV parapijos steigėjo I. J. Kubiliaus pagerbimu. Šia proga džiaugiamės pagyvenusia mūsų choro veikla. Naudojamės proga pareikšti padėkai visiems choro nariams ir choro dirigentui A. Ambrozaičiui.

Parapijos raštinėje kunigai budės šia tvarka: Klebonas: ketvirt. ir šeštadieniais, kun. St. Kulbis: pirmadieniais ir trečiadieniais, kun. L. Zaremba: antradieniais ir penktadieniais. Parapijos salės nuomavimą parengimams tvarkys vien tik parapijos klebonas.

Kalėdojimas. Klebonas trečiadienį aplankys Verdun, Beurling Ave. Kun. Kulbis: Ville Emard: Hamilton, Beaulieu, Raudot, Hadley, Allard, Briand, Springland, Egan gatvės. Kun. Zaremba: Verdun, antradienį Allard; trečiadienį Riverview; ketvirt. Godin; penktadienį Brown ir Richard.

Aukojo: 4 dol. S. Balčiūnas, 10 dol. B. Pukelevičiūtė; po 20 dol.: B. Buzas, S. ir P. Katinai; po 25 dol.: V. G. Dargis, J. Gurčinas, J. Mačionis.

Praėjusio sekmadienio rinkliavoje gauta 189.50 dol.

● Norkeliūnas Dominikas lankėsi NL ir įsigijo kalėdinių bei naujametinių sveikinimo kortelių. Sveikinimo kortelių užsisako ir daugiau tautiečių: iš Bostono Bar p. Kenstavičius, iš Calgary dr. Snieckus, iš Toronto A. Kuolas ir kt.

LIET. KARO MOKYKLOS 23-ji laida, 23 metų sukahties proga, š. m. lapkričio 23 d. 14 val. buvo susirinkusi U. S. A. Detroito Lietuvių Namuose, 3009 Tillman St.

PARDUODAMI DUPEKSAI

Po 5½ kambarių, užbaigtais rūšiais. Kaina \$ 27,500.

Po \$ 1,000 grįžta iš provincinės valdžios metų gale. 91 ir 95 — 69 Avenue, LaSalle, P. Q.

Teirautis 691-9441 nuo 9 v. ryto iki 8 val. vak.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Lankymas: antradienį, lapkričio 26 d. Rosemount 17, 19, 21, 23 ir 24 Ave., trečiadienį 25, 27, 28, 29 ir 31 Ave., ketvirt. 35, 36, 38, 39 ir Masson, penktadienį 40, 42, 43 ir Bellechasse, šeštadien. 44 ir 45 Ave., pirmadienį, gruodžio 2 d. Chatterlene, Lemay, Churhil, Belanger ir Beaubienne.

Šv. Elzbiotos dr-ja atšventė savo metinę šventę labai gražiai. Dalyvavo daug narių bažnyčioje ir pusryčiuose. Šeštadienį Šv. Elzbiotos dr-jos vakarienė.

Jaunimo vakaras šeštadienį pasisekė labai gražiai, ypač puiki meninė programa. Vakaras praėjo labai kultūringai.

Parapijos jaunimo susirinkimas sekmadienį, gruodžio 1 d. po sumos, apie 12 val. Bus naujos valdybos rinkimai ir ateinančių metų darbo gairių nustatymas.

LAC CLAIR VASARVIE-

tės kelio užbaigimo reikalai stumiasi į priekį. Šiuo metu vasarvietės komitetas turi dviejų kontraktorių pasiūlymus: vieno po vieną dolerį už išilginę pėdą, o kito po \$150 už lotą, nežiurint jų dydžio.

Išsiaiškinus visas sąlygas dėl tų dviejų pasiūlymų, numatoma gruodžio mėn. pradžioje susausti sklypų savininkų susirinkimą, kad jis išspręstų, kuris pasiūlymas priimtinesnis.

Ryšium su tuo čekių už keliją dar galima nesuisti. Tačiau jei kas jau nusiuntė, tai nėra ko nuogastauti: čekiai bus grąžinti arba panaudoti tam kontoriui, kuris bus pasamdytas.

Elektros linija jau nuvesta apie pusę sklypų ir bus baigta ateinančių pavasarį. Kol kas vis dar nėra \$6000.00 užsimokėjusių (60 asmenų po 100 dol.), nors tatau buvo sąlyga pradėti darbą. Tikimasi, kad padėtis pagerės, kai bus išspręstas kelio užbaigimo klausimas.

Pr. Rudinskas,

Lac Clair Komiteto vicepirm.

VASINGTONE PAMINĖTAS LIETUVIO IŠRADIMAS

Montrealietis J. N. užregistravo patentą įstaigoje, paten tui gauti, savo išradimą.

Išrastos slidės čiuožinėti ant vandens, principu kaip ant sniego. Slidės yra gana lengvos, specialios medžiagos. Kiekviena slidė sveria po 5 svarus, gaminant fabrike, bus dar lengvesnės. Lengvai talpinasi auto bagažinėje.

Šio lietuvio, šis išradimas nėra pirmas.

ALLIANCE

REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844

P. Rudinskas HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152

Sklypai, residenciniai namai, apartamentai, investacijos, mrogyčių parūpinimas.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827

Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekinuojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinio mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.

Vakaraais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare, tel. 722-2472.

TORONTO

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĖ

R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030

Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Visais automobilių reikalais kreiptis:

Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.

JUOZAS STALIORAITIS G. MC CALLEN

Namų tel. RO. 2-2407 Tel. Bolton 857-1030

Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge“.

Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.

Mūsų kainos žemiausios. Rašykite lietuviškai arba angliškai.

„PARAMA“ GERINA SĄLYGAS

Lietuvių Kredito kooperatyvo valdyba nutarė nuo 1964 metų sausio mėn. 1 dienos padidinti procentą už depozitus nuo 4¼% iki 4½% ir sumažinti procentą už asmenines paskolas nuo 7½% iki 7%. Morgidžių procentas paliekamas tas pats, t. y. 6½%. Šis procentų pakeitimas bus taikomas ne tik naujai pasiskolinusiems, bet ir visiems kitiems skolininkams.

IŠ PARAPIJŲ GYVENIMO

Šiuo metu Toronte yra renkami parašai po prašymu dvasinei vyriausybei, kad kun. Paveičius būtų perkeltas į lietuvišką parapiją. Kadangi Toronto vyskupijoje šalia šv. Jono Kr. lietuviška yra tik Pranciškonų Prisikėlimo parapija, tai atrodo, kad parašų rinkėjų tikslas būtų atsikviesti kun. Paveičių į Prisikėlimo par., kur jo organizaciniais gabumais ir talentu būtų perkeltas į lietuvišką parapiją. Daug tikinčiųjų atsakovo pasirašyti po petiją, nes ji priešinga dvasinės vyriausybės padarytiems pakeitimams ir greičiausiai tikslo nepasieks.

GRAŽI VEIKLA

Jaunimo popietės, kurias Šv. Jono Kr. parapijos salėje organizuoja kun. J. Staškevičius, susirenka tiek daug lietuvių, kad juos reikėjo padalinti į dvi grupes: jaunesniuosius iki 14 metų ir vyresniuosius iki 18 metų. Čia jaunimas mokosi lietuviškų dainų, šoka ir bendrauja.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namų, žemės, paskolos.

A. Gražys — 739-9328

P. Jasutis — LA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

10 metų patirtis.

ROYAL —

LONDON - LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės

Yra atstovaujamos:

ADAMONIS

INSURANCE AGENCY INC.

Quebec Insurance Brokers Association Nariai

3907 Rosemont Blvd.

Tel.: 722-2472

Gaisras — Automobiliai — Nelaimingi atsitikimai.

Tikslius ir greitas patarnavimas.

PRISIKELIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Šią savaitę par. kunigai lankys parapijiečius, gyvenančius: Annette St., Lincoln Ave., Maria St., Runnymede Rd., St. John's Rd. ir Woods de Ave.

Choras repetuoja antrad. ir ketvirtad. 7.30 v. v. muzikos studijoje. Abi repetacijos bendros ir labai svarbios. Tradicinė chorui pagerbti arbatėlė bus šį šeštad., lapkr. 30 d., 8 val. v. muzikos studijoje. Maloniai kviečiame dalyvauti visus choristus su antrosiomis pusėmis. Kadangi tuo pačiu metu par. salėje bus Aušros rengimas, visiems dalyviams bus sudarytos galimybės nueiti pasišokti ir į salę.

Jaunimo choro repeticija — šį penkt., 6.30 val. vak. prie vargonų bažn.

Jieskoma moteris lietuvių šeimoje High Park rajone dienos metu pasaugoti 3½ metų amžiaus vaikučio. Prašom skambinti dieną arba vakare RO 6-7984.

Šį šeštadienį par. salėje rengiamas Aušros sporto klub. rengimas.

SPORTO SRITIS

— Į sporto darbuotojų suvažiavimą vyksta J. Balsys ir J. Gustainis. Jie atstovaus „Vyčio“ klubui.

— Paskutiniąsias rungtynes moterų lygoje rytietės laimėjo prieš St. Basils 31:13.

— Šiame sezone „Vytis“ turės šešias krepsinio komandas. Dėl lėšų stokos atsiskaita organizuoti didesnį kamandų skaičių j. b.

MIRĖ TORONTO BURMISTRAS

Praėjusią savaitę širdies priepuoliu ištiktas mirė Toronto miesto burmistras D. Sommer ville. Jis buvo tautinėms mažoms palankus ir atsilankydavo į lietuvių ruošiamus minėjimus.

LAPKRIČIO 30 D.

Aušros sporto klubas ir Tėvų Rėmėjų būrelis rengia Priešadventinį pasilinksminimą. Šokiams gros Benny Ferry orkestras. Laukiame svečių iš Rochesterio ir kitų kolonijų.

PINE LAND CORP.

agentas ROMAS VERBYLA

Investavimui žemė St. Hubert,

netoli St. Helen salos